

Halkevlerinde Köylü geceleri

Bir müddet evvel gazetelerin birinde imzalı bir yazı çıkmıştı. Bu yazıda Zonguldak Halkevinin köylülere topluyarak köylü gecesi tertip ettikleri, fakat bu toplantılarda köylülere muşeret âdabı öğretmek teşebbüsünde bulunduğarı, nasıl çatal ve bıçak kullanılmadığını gösterdikleri ileriye sürülenek alaycı bir dille tenkit edilmiş. Bu tenkit üzerine Bartın ve Zonguldak gibi bazı vilâyet gazeteleri giddetle mukabeleye başladı. Bu neşriyata diğerleri de katıldı. Halkevlerinde yapılan köylü gecelerinden maksat köylünün müdesini değil, kafasını doldurmak, asırların ihmaline uğriyan köylülerin şehirlilerle anlaşmasını ve kaynaşmasını temin etmek olduğu yazıldı ve hâlâ yazılmaktadır.

Bu münakaşalar arasında şahsiyata temas eden cihetler bizi aladadar etmez. Onun için bu noktada üzerinde tevakkuf bile etmeyiz.

Bununla beraber köylü gecelerinde köylülere çatal ve bıçak kullanması öğretiliyormuş gibi sözler ile vilâyetlerdeki Halkevlerinin köylü faaliyetlerini tezyif etmeği de asla doğru bulmayız. Biz enaleyh vilâyet gazetelerinin mevzu bahis münakaşada esas itibarıyla haklı olduklarını, hattâ köylü gecesi içtimalarında çatal, bıçak kullanmaktan bahsedilmiş olsa da gene bunun tenkit değil, takdir edilecek bir hareket olduğunu söylemek isteriz.

Evet, İngiliz köylerinde Lord Palmerston gibi yemek yenmez. Alman köylerinde de Berlin hayatı yaşanmaz. Fakat bu demek değildir ki İngiltere ve Almanya gibi memleketlerde bile köylüler çatal ve bıçak kullanmaz.

Bunu anlamak için Avrupa köylerinde gezerek tetkikat yapmak hâcet yoktur. İstanbulun bir köşesinde olan Polonez köyüne kadar gidenler Avrupadan memleketimize gelmiş köylülerin yemekte çatal ve bıçak kullandığını, misafirlere çatal ve bıçakla yemek verdiklerini görürler. Çünkü çatal ve bıçak müddeti hayat içinde sadece bir muşeret âdabı, bir zarafet meselesi değildir. Bu bir lüzumsuz kaidesi neticesidir.

Gönül ister ki hiç olmazsa memleketimize gelip gidebileceği yerlerdeki bir kısım köylerde çatal ve bıçak ne demek olduğu bilinsin ve anlaşılsın. Çatal ve bıçak ile yemek yemek itiyadında olan şehirli ve köylü tepdilihava ve saire gibi makûl ihtiyaçlarını buralarda tatmin etmeğe imkân bulabilsin. Doğru istifade edebilsin.

Büyük Türk inkılabının en büyük hedeflerinden biri köylüdür. On dört milyon halkın yüzde sekizini teşkil eden köylülerin medenî seviyelerini mümkün olduğu kadar yükseltmek. Her halde

Mehmet Asım
(Devamı 4 üncü sayıfada)

Misafirimiz M. Heryo dün Bulgaristandan geldi

Yarın Ankaraya gidecektir

M. Heryo'nun Bulgaristan'daki intibaları

M. Heryo Zafer torpitomuzda Bir hafta kadar evvel buradan geçerek Bulgaristana gitmiş olan sabık Fransız başvekili M. Herriot dün öğleden sonra Zafer torpitomuzla şehrimize gelmiştir.

M. Herriot ve refakatinde bulunan Fransız âyan ve mebusan meclisleri âzasından M. Marcel Ray, M. Jules Julien, M. Serlin sabah saat dokuz buçukta Varnada Zafer torpitosuna geçmişler, torpito derhal hareket etmiş ve saat on beş buçukta Boğaza girmiştir.

Sabık Fransız Başvekilini karşılamak üzere Topane rıhtımında toplanmış olan Fransız sefaret maslahatgüzarı M. Barbier ve sefaret ataşelerinden Kont Ostorof ile Hariciye vekâleti umu-

mi kâatibi Numan Rifat, vali Muhtiddin Beyler bir motörle giderek Dolmabahçe önlerinde torpitoya geçmişler, M. Herriot'yu orada selâmlamışlardır. Bundan sonra Çankaya motörle hep birlikte Topane rıhtımına çıkmış, M. Herriot oradan otomobile Perapalasa gitmiştir.

Sabık Fransız Başvekili bugün öğle yemeğini Perapalasta yiyecek, akşamki trenle Ankaraya gidecektir.

M. Heryonun beyanâtı
M. Herriot dün bir muharririmize seyahati intibaları etrafında şunları söylemiştir:
(Devamı 10 üncü sayıfada)

Mısırlı misafirlerimiz bugün Ege ile geliyorlar

جتم بالصفاء والسورور، يا ايها الاخوان، اهلاً وسهلاً، مرحباً!

Mısır gazeteci ve doktorları'nın en ileri gelenlerinden müteşekkil bir heyet bugün Ege vapurile şehrimize geliyor.

Kahire Tıp fakültesi reisi Ali İbrahim Paşanın reisliğinde bulunan heyet âzası arasında Mısırın en maruf doktorlarından beşi ve Elmuazzam gazetesi başmuharriri Halil Bey Sabit Elehram gazetesi başmuharriri Antuvan Köylü Bey, Elbelâğ gazetesi başmuharriri Abdülkadir Hamza Bey, La Libertée gazetesi başmuharriri Edvar Kellat Bey Mı-

sırda çıkan sekiz gazetenin sahip ve başmuharriri Emil Zeydof Bey vardır.

Misafirlerimiz bugün Matbuat ve Eetibba Muhadenet cemiyetleri mümessilleri, hükûmet erkânı tarafından karşılanacaklardır.

Heyet âzası bugün ve yarın şehri gezecekler, yarın akşam Belediye tarafından Perapalasta şerefelerine bir ziyafet verilecektir.

Yarın Büyükdada Etibba Muhadenet cemiyeti tarafından öğle yemeği verilecek, Büyükdada, Hey-

(Devamı 10 üncü sayıfada)

Gelecek hafta M. Venizelos Yalovada olacak

Atina, 17 (Hususi) — M. Venizelos Parise vasıl olmuştur. Gelecek hafta refikasile beraber İstanbula hareket edecek ve İstanbuldan Yalovaya giderek Reiscümhur Hazretleriyle İsmet Paşanın misafiri olacaktır.

M. ve Madam Venizelos

Yunan Başvekili M. Çaldaris, Ankaraya ne zaman gideceği hakkında sorulan bir sual üzerine şunları söylemiştir.

“— Türk hükûmetinin yapmış olduğu davet üzerine 9 eylülde Ankaraya hareket edeceğim. Seyahatim siyasi mahiyettedir ve Ankarada siyasi meseleler üzerinde müzakereler cereyan edecektir.

Türk hükûmeti Yunanistan hakkında samimi hisler beslediğini, daha geçen gün, Cibali kilisesinin Patrikhaneye iadesi işinde de ispat etmiştir.

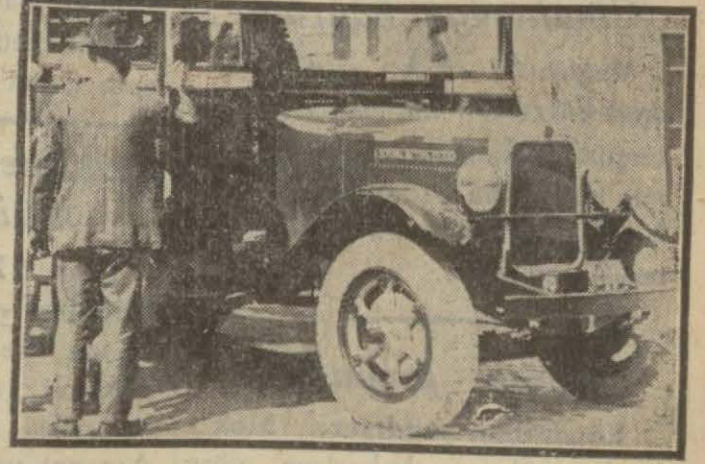
Yeni Seferler

Hergün artan otobüs seferleri karşısında

Seferlerin intizamı, yolcuların selâmeti düşünölmek zarureti görünüyor

Bir taraftan İstanbula yeni tramvay hatları döşenmesi düşünölmek bir taraftan İstanbulun dört bir tarafına tramvay, şimendifer, vapur hatları üzerinde yep yeni bir rakip çıkmıştır. Bu rakip otobüstür.

Boğaziçine kadar uzanarak Şirketi Hayriye ile, Tramvay şirketiyle rekabet eden, Bakırköyünde ve Haydarpaşada hatları üzerinde şimendiferin rakibi olan

Yola hazırlanan bir Üsküdar otobüsü otobüsler yeni bir çok hatlar tesis etmek üzeredir.

(Devamı 10 üncü sayıfada)

Bir borç yüzünden yapılan cinayet

Katil Zihni

Zihni isminde bir arnavut gencinin Feriköyünde kayıkcı Menteş Kasavi efendiyi öldürdüğünü yazmıştık.

Cinayet şöyle yapılmıştır: Zihni, Feriköyünde Barutane

(Devamı 10 üncü sayıfada)

Ankarada yeni İngiliz elçisi

İngiltere tarafından Sir Corç Clark'a halef olarak tayin olunan Sir Percy Lorraine orta elçilikten büyük elçiliğe yükseltilmiş bulunuyor.

Sir Persi Loren

Kendisi Mısır fevkalâde komiser olarak tayin olunmadan evvel 1921 den 1925 e kadar Tahran sefiri 1925 ten 1926 ya kadar Atina sefiri idi. Amiral Sir Lampton Lorraine İngilterenin asil ailelerinden birine mensuptur. Kendisi hali hazırda 53 yaşındadır. Oxford'un Etin kolejinden mezundur.

Kendisi 1919 da Pariste toplanan sulh konferansında kâtiplik yapıyordu.

Sir Perci Lorain'in yerine Mısır fevkalâde komiserliğine kimin tayin olunacağı henüz belli değildir.

Romanya ödemiyor!

Maliye nazırının çizdiği
müşküller tablosu!

Bükreş, 17 (Hususî) — Roman-ya hükümeti, Ayın 15 inci günü, devletin harice olan borçlarını ödememeye karar vermiştir.

Devlet, müstakıl bütçe ile idare çünan müesseseler, reji, borçlu oldukları meblâğı ley olarak Romanya millî bankasına yatacaklar ve alacaklı olan devletler, iktisadi münasebetlerde kolaylık gösterip borçların ödenmesi için lâzım gelen dövizi verinceye kadar, borçtan kurtulmuş olacaklardır.

Bu karar, bir kabine içtimasında, Maliye nazırını, Romanya'nın geçirmekte olduğu zorlukların bir tablosu çizildikten sonra verilmiştir.

Maliye nazırı, borçların ödenmesindeki güçlüğü yalnız tediyeye imkânının mevcut olmamasında değil, borçlu bulunulan meblâğın harice ihracındaki imkânsızlıktan da neş'et ettiğini söylemiştir.

Maliye nazırı, ithalât için kullanılan dövizin harici borçlara verilmesinin iktisadi ve ticarî faaliyeti sectedar edeceğini, ticarî krediyi sarsacağını, her türlü ithalât kategorilerini yeni ıztıraplara düşüreceğini ve neticede maliyenin ve millî iktisadın müşkil bir mevkide kalacağını izah etmiştir.

Bunun üzerine kabine bütçelerin ademi tediyesine karar vermiştir. Bu karar dün resmen gazetelere tebliğ edilmiştir.

Mısır ve Hitler

Mısırlılara gevezelik
ithamı karşısında

Kahire 27(Hususî — Gazeteler Mein Kampf isimli Almanca bir kitabın tercümesini neşir ettiler. Bu kitapta Hitlerin Mısırlılar hakkındaki fikirleri vardır. Hitler Mısırlıları "Gevezelik", le itham ediyor.

Bu neşriyat Kahirede heyecan uyandırdı. Matbuat şiddetli hücumla geçti. Bunun üzerine Alman sefaretini resmî bir tebliğ neşredip kitabın 1925 te yazıldığını ve o zaman Hitlerin sadece siyasi bir fırkanın reisi olduğunu tanzih etmek lüzumunu his etti. Diğer taraftanda, hariciye vekâletine müracaat edip, kitap müellifi Fuhrerin bugün Mısır dostu olduğunda söylemiştir.

Cümhuriyet bayramı

Muğla: 17 (A.A.) — Cümhuriyet bayramını kutlulama heyeti bugün toplanmış büyük bayramın kutlulama programını hazırlamak için muhtelif komiteler teşkil edilmiştir.

Çinde Japonlar

Londradan yazılıyor: Mukdenden alınan haberlere göre Manço ordusu, ceneral Lu-Lu-Li kumandasında olarak Dolon-Nor şehrini işgal etmişlerdir. Bu şehir, Jeholdeki Manço hükümetine isvan eden Cinlilerin işgalinde idi.

SON HABERLER

Almanyada Avusturyayı istilâ için ordu teşkili?

Nazilerin faaliyeti ve Viyana elçisi hakkında neşriyat

Viyana, 17 (A.A.) — Almanya'nın Viyana orta elçisi, Reichspost gazetesinin 14 ağustos tarihinde çıkarıldığı fevkalâde nüshada görülen neşriyat hakkında demiştir ki:

Bu gazetede intişar eden ve Alman elçilik kurye servisinden istifade tarzı hakkında bana atfen bazı nazariyeler yürüten mahut üç mektuptan benim hiç bir haberim yoktur. Elçilik yüksek memurları bu mektuplara ancak bu gazete tarafından neşredilmeleğinden sonra muttali olmuşlardır.

Paris, 19 (A.A.) — Habitchin yeni nutku matbuatı tekrar Avusturya - Almanya vaziyetile meşgul olma sevk etmiştir.

Gazeteler, nazilerin Avusturyada yaptıkları propagandada Viyanadaki Alman sefaretinin oynadığı role dair Reichpost gazetesinin itihamlarını ret için Hitlerlerin gösterdikleri tehâlikü kaydetmekte ve Hitlerlerin tarafından yapılan protestoların Reichpost'ta neşredilen vesikaları katiyen ret ve cerhedemediğini işaret eylemektedirler.

Nazi fırkası harici siyaset dairesinin mevzuu bahis vesika-

Hitler harbe hazırlanıyor, onu devirmek lâzım!

Viyana 17 (Hususî) — İngiltere gazetelerinden birinin "Almanya harbe hazırlanıyor, serlevhasile neşrettiği makale üzerine Viyanada intişar eden Montags Zeitung'da Hitlerin bir intikam harbine hazırlandığını yazıyor: Almanyada muazzam bir hava filosu vücade getirilmiştir; ihtiyat zabitlerinin sayısı kabarmıştır. 800 000 Nazi askeri talim ve terbiye görmüştür. Toplar imal edilmiştir. Dahilde ve haricte gazler yapılmıştır. Viyana gazetesi bu münasebetle büyük devletlere şöyle hitap ediyor:

Hitleri devirmek lâzımdır. Harbe hazırladığı için değil, Avrupa sulhunun muhafazası için, ciddi ve bilâ merhamet silâh imalini kontrol etmek için devirmelidir.,,

ların amili oldukları söylenen iki kişiden muvakkat ayrılmaya lüzum görmesi Reichpost'u iddialarını tevsik edecek mahiyettedir.

Hususî idare!

Münih, 17 (A.A.) — Avusturya'daki Milliyetçi sosyalistlik hareketini idare eden ve merkezi Münih'te bulunan heyet,

Viyana'da çıkan Reichspost gazetesindeki ifşaat hakkında şu tebliği neşretmiştir:

"Avusturyada milliyetçi sosyalistlik siyaseti hakkında her türlü salâhiyet ve mesuliyet heyetimize aittir. Bundan dolayı Alman milliyetçi sosyalist fırkasının harici işler ofisi Avusturyaya hiçbir talimat göndermemiştir.

Heyetimiz (Münih) e taşındığı gündemberi Viyanadaki Alman elçiliği ile hiçbir münasebette bulunmamış ve herhangi bir mektup göndermek için bu elçiliğin courier servisinden hiçbir vakitte istifade etmemiştir.

Idare heyeti bu tebliğine şu sözleri de ilâve etmiştir:

Heyetimiz gûya Avusturya aleyhinde alınmış bazı iktisadi tedbirlerden bahseden lâyhalar hakkında da hiçbir malûmata sahip değildir.

Alman kamplarından birinde Avusturyayı istilâ için Avusturyalılardan mürekkep bir ordu teşkil edildiği hakkında Reichspost gazetesinde ileri sürülen iddia ise büsbütün boş ve manasızdır.

Rayıştağ'ı yakanlar

Muhakemede bir İsveçli
avukat ve Fransız
muharrir

Leipzig, 17 (A.A.) — Almanya müddeiumumisi, Rayıştağ yangını hakkında hâkim mevkisine geçmek iddiasında bulunan İsveçli avukat Branting ile Fransız muharrirlerinden Romain Rollan'da fevkalâde nazik birer mektup yazmış, ellerinde muhakeme esnasında maznunların lehine kullanılabilecek ve yabut hakiki mücrimleri bulmağa yardım edecek vesikalar veya isbatlar o'duğu takdirde bunları kendisine göndermelerini istemiştir.

Romain Rollanda gönderdiği mektupta, müddeiumumî, Fransız muharririne, yangıncıların cürüm şeriki olarak tevkif edilen Bulgarları masum olarak iddia ettiğini hatırlatmıştır. Müddeiumumî, muharriri bu iddiayı isbata davet etmektedir.

Priştineli Hasan Beyin katili kimdir?

Tiran, 17 (A.A.) — Selânikte öldürülen eski Priştineli meb'us Hasan bey hakkında ecnebi matbuat tarafından verilen haberlerde katilin bu cinayeti Arnavut unsurlarının tabriki ile yapıldığını bildirmişti. Bu haberler tamamen asılsızdır. Katil Resneli ve Yugoslavya tebaasından olup Arnavutlukla hiçbir alâkası yoktur.

Bir evlenme ve 5 milyon Frank

LONDRA, 17 — Dün Maids-tone şehrinde Miss Marjorie Clementston ile M. Benard Thorpe'un izdivaç merasimi (3.000) kadar tahmin edilen bir kalabalık huzurunda yapılmıştır.

Bu izdivaçta herkesin nazarı dikkatini celbeden şey evlenen kızın aşk yolunda fevkalâde bir mühim bir serveti feda ediyordu. Zira 1930 senesinde Miss Marjorie eski bir dostundan beş milyon frank kadar bir servet tevarüs etmişti.

Yalnız bu servete sahip olmak için hususî bir şart vardı ki o da evlenmemesi idi. Halbuki bu kız daha evvel M. Thorpe isiminde bir gence nişanlı bulunuyordu.

Bu genci bütün kalbi ile seviyordu. Binaenaleyh bu defa izdivaca karar vermekle o beş milyon franklık serveti feda etmiş oldu. Bununla beraber sonra yapılan tetkikten şu neticeye varılmıştır ki beş milyon frangın terki hakkındaki vasiyetnamenin ileriye sürdüğü şart kanunî değildir. Tabii filiyatta hukukî kıymeti olmıyacaktır. Binaenaleyh Miss Marjorie Clementston hem sevdiği erkeğe, hem de beş milyon franga sahip olacaktır.

Paris Elçimiz geliyor

PARIS, 17 Husus(i) — Sefirimiz Suat Bey Istanbula hareket etmiştir. Kendisine burada Faik Zihni Bey vekâlet edecektir.

Yeni bir misak

Türkiye, Rusya, Romanya
ve Bulgaristan ..

Son posta ile gelen Romanya gazeteleri başvekil İsmet Paş. Hz. nin Sofya seyahati ve Sofyada Romanya, Bulgaristan ve Türkiye ricali arasında yapılacak görüşmeler esnasında Boğazlar meselesinin de mevzuu bahsedileceğini yazmaktadırlar.

Romen gazetelerinin yazdıklarına göre bu görüşmelerde Boğazlar komisyonunun lâğvı, Boğazların Karadenizle a'akası bulunan devletlerin kontrolü altına alınması hususunda fikirler teati edilecektir. Bu esas üzerinde anlaşıldığı takdirde Türkiye, Rusya, Romanya ve Bulgaristan arasında bir misak akdo'unacaktır.

Dahiliye Vekili dün Avrupaya gitti

Istanbul, 17 (A.A.) — Dahiliye vekili Şükrü Kaya Bf. bu sabah saat 10 da Pilsne vapuru ile tedavi edilmek üzere Avrupa'ya hareket etmiştir.

Birinci umumî müfettiş

ELÂZIZ, 17 (Hususî) — Birinci umumî müfettiş Hilmi Bey, bugün Elâzize geldi.

Gazi Hz.

T. D. T. cemiyetinin
dünkü toplantısında
riyaset ettiler
Reisicumhur Hazretleri
dün Yalovadan şehrimize
gelmişler, Dolmabahçe Sarayı
yıni teşrif etmişlerdir.

Istanbul, 17 (A.A.) — T. D. T. Cemiyeti Umumi meclisi bugün Umumi heyeti bugün Umumi heyeti Eşref beyin reisliği altında Dolmabahçe sarayında toplanarak iki celse yapmışlardır. Bu toplantılarda osmanlıdan Türkçeye karşılıklar bulmak için ankete konulmuş sözlerin karşılıkları araştırılmıştır.

Cemiyetin hami reisi Reisicumhur Gazi M. Kemal Cemiyetin müzakere etmekte olduğu odayı yanlarında Meclis Afet Hanım, Meclis Reisi Kâzım Paşa hazretleri, kâtip'eri Hikmet Bey oldu. Halde iüften teşrif ederek üç müddet toplantıya riyaset yurmuşlardır. Umumi merkez heyeti martesi günü tekrar toplanacaktır.

Garip bir Münakaşa

Almanlar Fransızları
Zencileştirdiğini iddia
ediyorlar

Berlin 17 (A.A.) — İrk nazisi müdafileri Fransa'yı rejiminden dolayı kabahatli olarak bu vesile ile hep bir tekrar ayaen ırkının yükseldiğini tetkik ile Fransa'nın müstemordusuna hücum ve Alman için siâh müsavatını istemek satını buluyorlar.

National Tag, bu nazariye ele alarak diyor ki:

Ecnebi efkârı umumiyesi Fransa'da gûya yapıldığı gibi edilen yahudi zulümleri ile meşgul o'acağın bir başka ırk nazisi ile uğraşsa daha iyi olur. Bu mesele Fransa'nın zencileştirmesi ile Fransa'nın zencileştirmesi tebliğ edilmiştir.

Gazete, Fransa milletinin dir Kafkas milletlerinden olduğunu ve bu millete "Tabiatın temizliği hakkında bir hassas yet vermektan çekinmiş gibi ründüğünü, de ilâve etmektedir: şöyle devam etmektedir:

"Fransa Cümhuriyetinde Zenci, asker olsun, sivili olsun bir beyaz gibi muamele görmez. Fakat Avrupa, kıt'aların garp kısmının zencileştirilmesini lâkayit bir seyirci vaziyetinde kalamaz.

Saatte 133 kilometre

VENEDİK, 17 (A.A.) — Venedikte yapılan deniz motorleri yarışında İtalyan Cattanei 133 kilometre 818 metre sür'at temin dünya rekorunu kırmıştır. Bu rekor 123 kilometre sür'at hareket edebilmiş olan Nasseurin elinde bulunuyordu.

İŞARETLER

Sağ ve sol

Türk inkılabı yeni bir kültür hareketi ve bir kıymetler yekûnudur. Bu kıymetler yekûnunu elde eden inkılâp hareketi, bu hareketi besleyen cereyan, bu cereyanı tahakkuk ettiren fırkanın içinde ettiği fikirler vazıhtır, müphem değildir. Fakat onun yalnız bir vaziyetini değil, bir de yaşam cereyanlarına karşı dıştan vaziyetini tayin etmek icap eder.

Türk inkılabı ve onu temsil eden Halk fırkası mürteci bir hareket değildir. Hayatı, an'anelere göre idare etmiş tarih günlerini tereddütlerle çevirmek isteyen bir hareket değildir. Bilâkis zıttını yapmaktadır.

Halk Fırkası muhafazakâr değildir. Çünkü o hâdiseleri olunca kadar reddedip emrivaki hâline geldikten sonra benimsemiştir. Bilâkis dünden yasama bir ihtilâl geçmiştir. Esasen muhafaza etmek için kendinde bir iştiyak duymamıştır.

Halk Fırkası, terakkiperver değildir. Çünkü o hâdiseleri kendine olsun, tedrici bir hâkimül bütün siyasî hâdiseleri halleder. Hâdiseleri tabiate doğu gibi terkedelim dememiştir.

Herlemiş, atlamış ve gene tabiatın aldığı kuvvetle hâdiselere tahakkuk etmiştir.

O radikal bir fırkadır. Fakat radikal fırkalar safında bulunan bütün fırkalar Halk Fırkasının yanında aynı şekilde yer almazlar. Halk Fırkasının sol yanında:

- 1) Komünist
- 2) İhtilâlcî sendikalist
- 3) Meslekî temsilci fırkalar

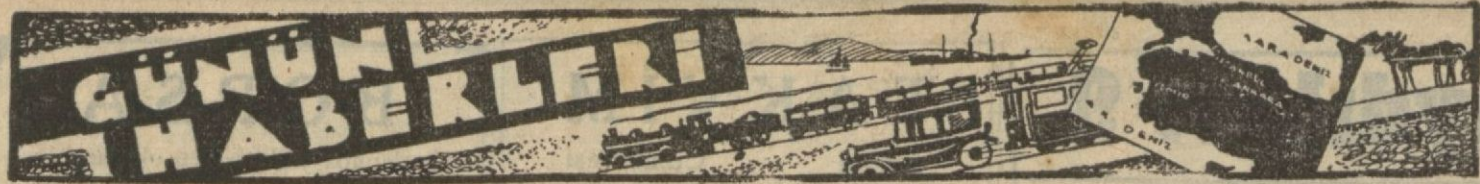
Halk fırkası ne komünist, ne ihtilâlcî sendikalist ne de meslekî temsilcilerdir. Sol cenahında bu hareketler bulunduğu gibi sağ cenahında da birbirinden muhtelif mesafelerle ayrılmış düşman gruplar vardır.

En sağda Türk inkılabının düşmanı, devlet idarelerini şeriat hükümlerine göre idare etmek isteyen zihniyeti temsil edenlerdir.

Bunlara göre imparatorluk, emsalsizlik bile bir ileri hareketi. Onlara nazaran kanun koyarak insanları haddi değilmiş. Ancak Allahın iradesini temsil eden Kur'an ezeli kanunları. Bu kanunu tatbik edecek şeriat meclisidir ve Halife bunların başıdır. Bu cereyanı birinci şeriat meclisinde bazı adamlar temsil ediyordu. İhtilâlcilerin solunda meşrutî hareket taraftarları vardır. Bunların da on senelik cümhuriyet mücadelesinde tezahürlerle tanınmışlar.

Meşrutiyetçilerin solunda liberal cereyanları temsil eden, devlet kuvvetlerinin tevazününe dayanmayan bir devlet tarzını vücude getirmek isterler. Meselâ onlar Büyük Millet Meclisinin kuvvetlerin vahdeti esasına dayanmayan meclisli istemezler, iki meclisli bir hükümet şekli isterler.

Halk Fırkasının sağında yalnız liberal değil, memleket dışında faşizm ve hitlerizm de vardır. Faşizm, harici politika itibarıyla emperyalisttir. Dahilde diktatura taraftarıdır. Halbuki Türkiye emperyalisttir ne de diktatura

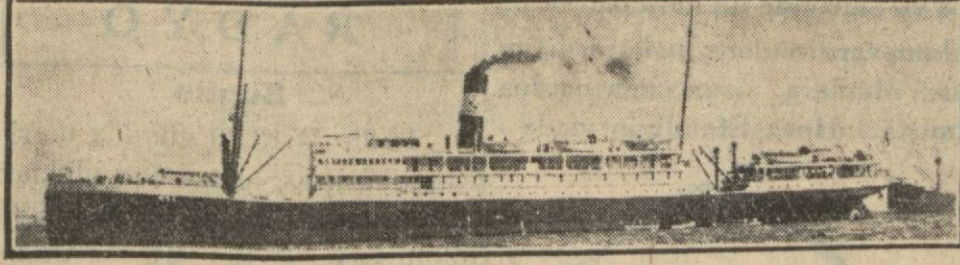
Ege vapurunu Yunanlılar bir kere daha haciz altına aldılar

Devlet malına haciz konamıyacağından vapur kurtuldu

Beş altı ay evvel Seyrisefain den alacağı olan bir Rum Pire bidayet mahkemesine müracaat ederek İstanbul-İskenderiye seferini yapan Ege vapuruna Pire de iki defa haciz koydurmuş, Ege iki defasında da Pire'de haciz altına alınmıştı. Sonra seyrisefain avukatları Pireye giderek hacizi kaldırmışlardı. Dava Pire bidayet mahkemesinde Pire istinaf mahkemesine intikal etmiştir.

Mahkeme riyaseti, müddeiyi seyrisefainin eski idareci mahsusanın halefi ve borcuna ve bütün hukukuna sahip bulunduğunu ispate davet etmiştir. Davaya eylül ortalarında Pirede bakılacaktır.

Bu dava yürürken Pirede Egeye yeniden bir başkası tarafından haczi ihtiyati konulmuştur. Bu seneki haczi kodurtan Al-

EGE vapurunun yandan görünüşü

manyada Duseldrof şehrinde bir ticarethanenin sahibidir. Bu adam Seyrisefainden alacaklı olan bir ermeninin matlûbunu devren aldığı için Pire bidayet mahkemesine müracaat etmiştir.

Ermenin alacağı 10000 lira kadardır. Mahkemenin haciz kararı Seyrisefainin halefi olan Deniz işletmesi avukatları tarafından haber alınınca avukatlar hemen Pireye gitmişlerdir. Mu-

hakemede yapılan müdafaa müddeialeh vekilleri Deniz işletmesine ait olan ve 224 numaralı kanunla devlet malı olduğu musarrah bulunan idaregemilerine haciz konamıyacağı söylemişlerdir.

Bunun üzerine mahkeme devlet malı olan bir gemiye haciz konamıyacağı kararını verdiği gibi ticarethane sahibi de davasından vaz geçmiştir.

Türk vapurcuları

Şirket nizamnamesini hakem heyeti hazırladı

Türk vapurcuları anonim şirketi teşkili için çalışılmaktadır. İki tarafın hakem olarak olarak seçmiş olduğu İş bankası umum müdür vekili Muammer Bey ile avukat İsmail beyler şirketin nizamnamesini hazırlayarak vapurculara bildirmişlerdir. Vapurcular bu nizamnameyi imza etmişlerdir.

Bu nizamnameler üzerine anonim şirketi kanununa göre resmî muamele cereyan ettikten sonra şirket resmen teşekkül etmiş olacaktır. Meclisi idare heyetile reisi de ancak bundan sonra seçilecektir.

Şimdiki halde bütün muamele müessisler namına yapılmaktadır.

Gümrüklerde oktruva

Gümrüklerde tahakkuk eden oktruva hissesinin tahakkuk ayından on beş gün sonra verilmesi icap etmektedir. Buna rağmen bele diyenin haziran hissesi bir buçuk ay sonra verilmiştir.

Belediye bu yüzden müzayakaya düşmüş, müteahhitlere para verememişti. Belediye, gümrükler müdürlüğüne bir tezkere yazarak tahakkuk ayını takip eden 15 gün zarfında avans olarak belediyeye 25000 lira verilmesini istemiştir.

Belediye bu yüzden müzayakaya düşmüş, müteahhitlere para verememişti. Belediye, gümrükler müdürlüğüne bir tezkere yazarak tahakkuk ayını takip eden 15 gün zarfında avans olarak belediyeye 25000 lira verilmesini istemiştir.

Hitler hareketi de irka istinat ediyor.

Halk fırkası ırk esasını nazarı itibara almış değildir. O kültüre ehemmiyet verir.

Hitler ve Musolini idareleri aynı zamanda dinî telâkkilere fazla ehemmiyet verir. Halbuki Türkiye inkılabının şiarı dünya işlerini din işlerinden ayırmaktır. İşte Türkiye'nin sağında ve solunda sıralanan cereyanlar.

Sadri Etem

Bir ecnebi gözile ..

İstanbul şehrinin, müzelerinin görünüşü

Birkaç gündünberi şehrimizde bulunan Genevre san'at müzesi müdürü ve üniversite müderrisi M. Lui Gilly:

— Şehrinizde vazifeten bulunmuyorum, demiştir, fakat şunu söyleyim ki burada gördüğüm şeyler beni o kadar alâkadar etti ki bir türlü İstanbul'dan ayrılamıyorum. Dün Topkapı sarayını gezdim. Tarihi ve arkeolojik kıymetleri itibarıyla oradaki servete hayran oldum.

Topkapı sarayında emsaline hiç bir yerde tesadüf edilemeyecek bir servet var. Yarın saray müdürü Tahsin Beyle görüşüp, tetkikatta bulunacağım. Asarı atika müzesinde gezeceğim.

İstanbulda harukulâde bir manzara var. Meselâ şu otel penceresinden Boğaza baktım. Bu manzara dünyanın hiç bir yerinde bulunmaz.

Avrupanın bütün şehirlerini gezdim. Hiç biri, hattâ İtalya bile beni bu kadar cezbetmedi.

VAKIT

Gündelik, Siyasal Gazete
İstanbul Ankara Caddesi, VAKIT yurdu
Telefon Numaraları
Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24376
Telgraf adresi: İstanbul - VAKIT
Posta kutusu No. 46

Abone bedelleri:

	Türkiye	Ecnebi
Senellik:	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İlan ücretleri:

Ticari İlanların ilan sahifelerinde santim 30 kuruştan başlar, ilk sahifede 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla, devamlı ilan verenlere ayrı tenzilat vardır.

Resmî İlanların bir satırı 10 kuruştur.

Küçük İlanlar:

Bir defası 20 iki defası 50 üç defası 65 dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilan verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen İlanların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Taşıma tarifesi

Eşya ve yolcu fiyatlarında ucuzluk

Deniz tarife komisyonu reisi ve deniz müsteşarı Sadullah Bey dün Ankaraya gitmiştir.

Oğrendiğimize göre Sadullah Bey giderken, komisyonun bir haftadanberi hazırlamakta olduğu eşya tarifelerini de tasdik için Ankaraya götürmüştür.

Sadullah Bey pazar günü teker şehrimize avdet ettikten sonra komisyon yolcu navlunu tarifelerini tetkik etmeye başlayacaktır. Bu tarifenin de gelecek perşembeye kadar biteceği tahmin edilmektedir. Gerek eşya ve gerekse yolcu navlunları tarifeleri vekâlet tarafından tasdik edilir edilmez tatbikine başlanacaktır. Eşya tarifesi evvelce de yazdığımız gibi bugünkü şartlara nazaran çok ucuzdur.

Yolcu navlunu da aynı suretle şimdiki tarifelerden daha ucuz olarak tespit edilmektedir.

Yolcu navlunu hakkında komisyonun şimdiye kadar hazırladığı fiyatlardan birinci mevki fiyatlarına göre İzmir için yolcu navlunu 15 liradan 11 liraya indirilmiştir. Aynı suretle Trabzon için de 25 liradan 18,5 liraya indirilmiştir.

Fakirlere kömür

İstanbul Hilâliahmer merkezine Zingal müessesesinden hediye edilen 10,000 kilo kömür fıkaraya tevzi edilmektedir.

Beher sandık içinde onar kilo kömür olmak üzere dağıtılmaktadır.

Hayır seven bir Hanım

Hilâliahmere edilen her teberrü şükranlarla karşılırsak ta geçen pazartesi ölen Şerif paşa zevcesi Tarandil hanım Hilâliahmere Mercanda 120,000 liralık Şerif paşa hanını terketmişti. Kendisini hayır ile yadederiz.

Şair Nâzım

Müddei umumî ceza istedi

Müdafaanın tamamlanması için muhakeme kaldı

Serasker Rıza Paşa zade Süreyya Paşa tarafından (Gece gelen telgraf) isimli kitaptaki bir yazıdan dolayı Nâzım Hikmet Bey leyhine açılan yakışık almıyacak neşriyat davasına ait muhakemeye, dün İstanbul birinci ceza mahkemesinde devam olunmuştur.

Dünkü muhakemede, Nâzım Hikmet Beyin vekili, bu yazının 1931 senesinde Matbuat cemiyetinin deniz gezintisinde okunduğunu ispat için şahit dinlenmesini mahkemenin reddettiğini söyleyerek, ceza kanununun 213 üncü maddesine göre, bu red kararına rağmen şahitlerin dinlenmesi lâzım geldiğini ileri sürmüştür.

Mahkeme heyeti bu ciheti müzakere etmiş, neticede işaret olunan maddede "yalnız reisin reddine maruz kalırsa,, kaydinin bulunduğu noktadan, şahit dinlenme isteğini tekrar reddetmiştir.

Bundan sonra müddeiumumî Ferhat Bey esas hakkındaki mütalesasını bildirmiş, Nâzım Hikmet Beyin cezalandırılmasını istemiştir.

Süreyya Paşanın vekili, bu isteğe iştirak etmiş, Nâzım Hikmet Beyin vekili, müdafaasını kısmen yapmış, müdafaanın tamamlanması için muhakeme ağustosun yirmidördüncü perşembe gününe bırakılmıştır.

Fen fakültesi reisi istifa etti mi?

Üniversite'nin fen fakültesi reisiğine tayin edilen Kerim beyin istifa ettiği yazılmış, sonra bu haber muhtelif membalardan tezip olunmuştu. Bununla beraber Kerim beyin istifa ettiği üzerinde ısrar edenler çok olduğu için dün bu haber hakkında ne düşündüğünü bizzat Kerim beyden sorduk. Fen fakültesinde meşgul o'an Kerim bey bu istifanın eski istifalardan galet olduğu, yolundaki vekil beyin beyanatına sonra bu mevzu üzerinde söyleyecek başka bir şey olmadığını söylemekle iktifa etti.

15 Yıl Evelki VAKIT 18 Ağustos 1918

— Habeşistan Necâsisi Lbac Basu İslâmiyeti resmen kabul etmiştir.

— Yarı Tevfik Fikretin vefatının senci devriyesine tesadüf ettiği için, merhumun san'at ve faziletini takdir edenler tarafından Eyüpte kabri ziyaret edilecektir.

— Avusturya Macaristan imparatoru ve kralı ile Almanya imparatoru arasındaki mülakat hakkında neşredilen resmi tebliğte: "Umuru siyasiye ve askeriyede bütün manasile itilak sedakatine layık bir surette samimî ve tam bir itilâf mevcut olduğu, bildirilmektedir.

— Takvimi vekayi, işe nezaretinin teşekkülü hakkındaki kanunu neşretmiştir. Bu nezaretin teşekkülündeki sebep birinci maddesinde şöyle anlatılmaktadır:

"Orduyu hümayun ile mühtacını ahâlinin ve memurini devletin işesine mukatazi mevadî gıdaye ve havayıcı sairinin tedarik ve itası ve ahâli sairinin teshili maiyeti ve es'arın gayritabil galâ ve terfütiden müdafazası umur ile muvazzaf ve meşgul olmak üzere işe nezareti teşkil olunmuştur.,,

Ya olmasaydılar: 9

Molla Bey

Tali ve mukadderat, İstanbul'daki Taş han sahibi için büsbütün başka bir hayat hazırlasaydı...

O zaman Beyazıt caminin arka kapısından elindeki asaya dayana dayana iki büklüm çıkan hocca efendiyi, kahvede oturanlar birbirlerine göstererek:

— Turşucu zade Necmettin Ef. Hazretleri çıkıyor!. Diyecekler ve zamanımızda yegâne kalmış olan bu mübarek adamın İstanbulun sofuları arasında hemen her gün söylenen menkabelerinden bir kısmını şöylece tekrar edeceklerdi:

— Gayet âlim bir adamdır. Fakat hiç belli etmez.. Şu haline, şu tavrına, şu vaziyetine bakınız; hayatını ciltlerce kitapları okumaya ciletlerce kitap yazmaya hasretmiş bir âlim gururu var mı?. Ne gezer? Şu Beyazıt kahvesinde kimleri, kimleri görmüyor?. Bakın şurada bastununa yaslanarak etrafındakilere bir teviye lâkirdi anlatan çekik alımlı, yağız suratlı adamı görüyor musunuz?. Bu zat, Üniversitede bir dersin muavini olacaktır. Ne kadar kuduruyor?. Batlamyos ve Herodot onun kadar çalim satmamıştır.

Halbuki Necmettin Efendi Hazretleri, o kadar kemaline, irfanına rağmen, ne kadar alçak gönüllüdür. Yaz, kış, üstünde bu eski, havlı dökülmüş ve rengi kaçmış abayı görürsünüz. Bu manzarasını görüp te Efendi Hazretlerinin babasından kendisine miras kalmamış zannetmeyiniz. Bilakis babası zengin bir adamdı ve vefatında oğluna kalan para, bir kişiyi değil, beş on kişiyi bütün ömürleri müddetince zengin ve refah içinde yaşatmağa kâfi gelirdi. Fakat Necmettin Efendi, bu servete varis olduğu gün, bir dostuna demiş ki:

— Bu toprak üzerinde nice ehli islâm var ki sefalet ve zaruret içindedirler.. Onlar zaruret çekerlerken bizim pederden kalan bu malları mülkleri yalnız nefsimize hasretmemiz gayretullahı dokunur.

Onun için bu mirası olduğu gibi darülaceze teberri edeceğim. Bizim için iki üç odalı ahşap bir ev kâfidir. Orada yaşarız. Ömrümüzün sonuna kadar bir lokma, bir hurka sona yetişir. Vaktimizi orada ibadet ve taâte hasrederiz..

Efendi Hazretleri, dediğini yapmıştır. Onun bu mürüvveti sayesinde bir çok yoksullar geçinir ve kendisi bu kıyafet, kıyafeti ve deryalı gibi engin tevazuu ile, sayesinde geçinen fakir fukaradan farksız bir kılıkta dolaşır.

Bütün varını, yoğunu yoksullara, bütün ilmini, irfanını da talebe ulüma veren bu zatın bütün bu kendi halinde, bu kadar mütevazı yaşayışına rağmen, zaman zaman başına belâlar da gelmemiş değildir.

Mesela, Sultan Hamit Yıldız sarayında fevkalâde bir mahkeme kurup büyük vatanperver Mithat Paşayı Taife sürmek, yani sonunda zavallı Paşayı zindanlarda boğdurmak kararını alırken Hoca Necmettin Efendi Hazretleri, bir camide "Din ve millet uğrunda mücahede edenlere zulüm ve cebir tatbiki reva değildir. Bunlar kırı met alâmetleridir.., Diye vaaz et-

miş ve hafiyelerin verdiği jurnal üzerine Fizanı boylamıştır.

Hoca Efendi, Mithat Paşa merhumun vefatını menfasından duymuş, bu faciaya uzun uzun ağlamış ve ömründe ilk defa olarak bu hükmü verdirenlere, bu kararda imzası olanlara uzun uzun betdua etmişti.. Hoca Efendinin vicda-

nındaki safiyete bakınız: Bu bet duaları da pek te içinden yapmadığı için olacak, o heyete dahil olanları tutmadı. Meşrutiyetten sonra o heyet azasından biri, ikisi nâzır bile oldular..

Meşrutiyetten sonra İstanbula dönen Necmettin Efendi, hiç kimsese bir şey söylemeden Kocamustafa paşadaki viran evine kapandı. okudu, okuttu ve hayatını zengin dostların fakir olanlara yardım için teşvik etmekle geçirdi..

Bu arada, bir defa kendisinden fazlaca bahsedildiğini hatırlıyoruz.. O da, Ayasofyada verdiği bir vaaz dolayısıyledir. Hoca Efendi orada kısaca bir "sâlam,, hikâyesini anlatmış, adaletsizlikten şikâyet etmiş ve demişti ki:

"Ey cemaat, mahkemelerimizin adalet tevziine mani olanlar var.. Öyle bir devirde yaşıyoruz ki mahkeme reislerine gizli klüp arkadaşları tarafından selâm gönderiliyor. İbadullahın hakkı yeniyor.."

Hoca Efendi Hazretlerinin son vaizlerinden birisini dinledik. Bu vaizde diyor ki:

"Helâl maldan ziyade harâma ragbet edenler var. Mesela öyle kimseler tanıyoruz ki masaibi harbiyeden istifade edip şeddadi binaları gayet ucuz ele geçirmekte ve bunları gali fiatlarla satıp bankalara istif etmektedirler.

Öyle ehli islâm var ki cenabı hakkın kullarına bahş ve itâ ettiği suyu, şişelere koydurup beş kuruş ücretle sattırıyorlar.."

Hoca Efendi Hazretleri âyet okudu, hadis okudu ve bu yolda kazanç arayanları yerin dibine soktu.."

Turşucu zade Necmettin Efendinin bu yoldaki menkebeleri daha uzun uzadıya sürer ve nihayet şu sözle nihayet bulurdu:

— Dünya, hayatını, malını, aklını ve ilmini başkaları için vakfetmiş böyle mübarek adamların yüzü suyu hürmetine duruyor.. Yoksa halimiz haraptı...
Toplu iğne

TAKVİM

Cuma	Cumartesi
18 Ağustos	19 Ağustos
26 Rebi.ahir	27 Rebi.ahir
Gün doğuşu 5,13	5,15
Gün batışı 19,04	19,01
Sabah namazı 3,17	3,55
Öğle namazı 12,18	12,17
Kindi namazı 16,06	16,04
Akşam namazı 19,04	19,01
Yatsı namazı 20,46	20,43
msak 3,20	3,23
Yılın geçen günleri 228	221
kalanı 139	138

RADYO

Bugün

12.30 — 13.30 gündüz neşriyatı, Türkçe gramofon plâkları, Sahibinin sesi A. K. 1683 — Sahibinin sesi F. Q. 31 — Odeon 202947 — Odeon 202975 — Kolombiya 17179 — Kolombiya 22131 — 18 — 19 gramofon: Polidor 19723 — Kolombiya D. 12616 — Kolombiya 3984 — Odeon 250111 — Kolombiya D. F. 456 — Sahibinin sesi 5525 — Kolombiya S. B. 304. 19—20 Stüdyo saz heyeti. 20—20.30 Osman pehlivan — 20.30 — 21.30 hanımlar saz heyeti — 21.30 — 22 gramofon: Sahibinin sesi D. 1473 — Kolombiya D. 12026 Odeon O. 11176 — Sahibinin sesi K. 6209 — 22 den itibaren Anadolu ajansı, saat ayarı.

VİYANA: 518.1 m. —

12.30 plâkla meşhur besteler — 13 öğle konseri — 14.10—15 devamı — 16.45 plâkla sesli filmlerdeki bazı havalar — 18.20 konser — 20.15 Saltsburg şenlikleri. Mozartın "Cosi Fan Tutte,, operası — 23.20 akşam konseri.

BUDAPESTE: 550.5 m. —

12.05 salon musikişi — 17 çigan musikişi — 18.30 piyano konseri — 19.30 radyo konseri — 21.40 askerî bando.

BÜKREŞ: 394.2 m. —

14 orkestra konseri — 18 konser — 14.15 devam — 20.40 plâkla (Manon) operası, fasilada haberler, en sonda cazbant.

VARŞOVA: 1412 m. —

13.05 konser — 13.35 devamı. 17 plâk — 17.30 plâkla Betovenin besteleri — 18.15 Solo konser — 19.55 musiki bahisleri — 23.40 dans plâkları.

BELGRAD: 431 m. —

12 plâk — 12.20 plâk — 13.05 milli havalar. 13.35 plâk — 18.55 milli musiki — 19.30 plâk — 20 milli havalar — 21 plâk — 21.30 konser — 22 konser — 23 milli havalar — 23.30 dans havaları.

ROMA 411.2 m. —

18.15 konser — 19.40 haberler — 20.40 haberler — 21.15 hafif musiki — 22.15 Milânodan naklen operet.

PARİS: 328.2 m. —

20.30 konser — 21 sohbet — 21.05 plâk — 21.30 senfonik konser — Rus musikişi.

Yarın

18 — 18.30 Gramofon: Sahibinin sesi E. G. 2512 — Sahibinin sesi 2507 — Odeon A. A. 17002. — 18.30 — 19 Fransızca ders (Müptedilere) — 19 — 20 Udî Refik Talât Bey ve arkadaşları — 20 — 21.30 Bedayii musikiye heyeti — 21.30 — 22 Gramofon; Kolombiya H. A. 159201 — Kolombiya D. T. 25 Kolombiya D. V. 22 den itibaren Anadolu ajansı, Borsa haberi, saat ayarı.

VİYANA: 518.1 m. —

12.30 plâkla Alp dağlarına ait havalar. 13 öğle konseri — 14.10 — 15 devamı — 17 konser — 18 konser — 19 Dr. Egid Filek tara-

BORSA

[Hizalarında yıldız işareti olanlar üzerlerinde 17 Ağustosta muamele olanlardır.] Rakamlar kapanış fiyatlarını gösterir

Nuket (Satış)

* Londra 702. —	* Viyana 25. —
* Newyork 158. —	* Madrid 17. 50
* Paris 166. —	* Berlin 51. —
* Milâno 223. —	* Varşova 24. —
* Brüksel 118. —	* Budapeşte 30. —
* Atina 25. —	* Bükreş 23. 50
* Cenevre 87. —	* Belgrat 58. —
* Sofya 26. —	* Yokohama 48. —
* Amsterdam 85. —	* Altın 922. —
* Prag 120. —	* Me idiye 37. —
* Stokho'm 58. —	* B. knot 268. —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra 700.00	* Stokholm 2.763750
* Newyork 0.6275	* Viyana 4.2950
* Paris 12.066	* Madrid 5.6450
* Milâno 8.9735	* Berlin 1.978750
* Brüksel 3.3.25	* Varşova 4.2250
* Atina 82.75	* Budapeşte 3.702
* Cenevre 2.44	* Bükreş 79.4825
* Sofya 67. —	* Belgrat 34.5725
* Amsterdam 1.1698	* Yokohama 2.37
* Prag 15.8975	* Moskova 1085. —

ESHAM

İş Bankası 9.50	Terkos 27.50
Anadolu 27.69	* Çimento as. 12.45
* Reji 3.35	Ünyon Dey. 20.90
Sir. Hayriye 15. —	* Sark Değ. 1.45
Tramvay 51. —	* Balya 2.20
U. Sigorta 10.30	* Sark m. ecza 2.35
* Romonti 20. —	Telefon 13. —

İstikrazlar tahviller

* 1933 da ist. 95. —	Elektrik —
İstikrazıda. 53.50	Tramvay 51.30
* Sark D.yol 2.75	* Ergani 95. —
* D. Muvah. 55.25	Rihtim 18. —
Gümrükler 2.35	Anadolu I 42.85
* 1928 M. A. 7.70	Anadolu II 47.85
Bagdat. 11.75	* A Müvessil 47.80

YENİ ÇIKAN F SERLER

Kooperatif

Her ayın onbeşinde çıkan Kooperatif mecmuasının "15" inci sayısı pek zengin bir mündericat ile ve nefis bir tab ile çıkmıştır.

Doğu

Bu güzel gençlik mecmuasının sekizinci sayısı çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

findan (Türkler zamanında Viyanalılar) mevzulu bir konferans. — 21.20 Sil Varanın (kırk yaşındaki kadın) isimli sahne eseri — 23.15 akşam konseri.

BUDAPESTE: 550.5 m. —

13.05 radyo konseri — 14.30 konser — 17 masal — 18 konferrans. 18.30 Şubert'in bestelediği bazı şarkılar, (Güzel değirmenci kadın) dan — 19.50 plâk. — 23 çigan havaları.

BÜKREŞ: 394.2 m. —

13 haberler, plâk — 14 hafif musiki — 18 askerî bando — 19.15 bu konserin devamı — 20.20 musiki — 21 radyo orkestrası — 21.30 sohbet — 21.45 konserin devamı — 22.15 musiki — 22.45 haberler.

VARŞOVA: 1412 m. —

13.05 plâkla hafif besteler — 17.50 plâk — 18.15 solo konser — 19.35 oda musikişi — 20.40 edebiyat — 21 hafif orkestra konseri — 22.30 Polonya musikişi — 23 dans musikişi — 23.25 haberler, spor — 23.40 dans musikinın devamı.

BELGRAD: 431 m. —

12 plâk — 13.06 musiki — 13.30 orkestra ile milli melodiler — 20 milli şarkılar — 21 plâk — 21.30 orkestra konseri — 23.20 plâk — 23.50 dans havaları.

ROMA: 411.2 m. —

13.30 konser — 18.15 orkestra konseri — 21.15 plâk, haberler — 21.45 Eliza Kopolino tarafından şarkılar — 22 Aelberti Donaodin'in bir komedisi — 22.30 konser.

PARİS: 328.2 m. —

20.30 plâk — 21 plâk — 21.25 Mendelssonun eserleri, oda musikişi — 22.50 dans musikişi — 24 son haberler.

Halkevlerinde Köylü geceleri

Başmakaleden D...

köylülerle şehirliiler arası maddi ve manevi uçurumları dan kaldırmağa çalışmaktadır. Halkevleri köycülük sahada faaliyetleri ile bu güzel, b maksadın tahakkukuna gayretmektedir. Onun için Türk nevverlerinin vazifesi de bö maksat arkasında koşan mülerin heveslerini, gayretlerini mak değil, bilakis arttırmak malıdır.

Halkevlerindeki köylü gecelerinde çatal ve bıçak bahsi olsa bile bunun nihayet dakikalık bir konuşma mevki kil edeceği malumdur.

Bunun için "Vay, Halkevler çatal ve bıçak bahsi konuşmuş,, diye dedikodu çir mânasızdır. Asıl mühim olan şehirlerdeki Halkevlerinin leri yanlarına çağırarak memleket meselelerini aralı görüşmeleridir ve dedigimiz Türk matbuatının ve umum Türk münevverlerinin vazif hirlilerle köylülerin bu se kaynaşmalarını ellerinden k kadar takdir ve teşvik etme

Mehmet A...

KISA HABERLER

Sebilin parmaklığını sö...

İki ay evvel Defterdarda şah sebilinin tunç parmaklarını sökerken yakalanan lah, dün İstanbul birinci ceza kemesinde muhakeme edilmiş kiz ay hapse mahkûm olmuştur.

Mevkuf şoför

Ortaköyle Kuruçeşme Salih ağaya çarparak ölümüne bep olmaktan suçlu şoför Ab muhakemesine, dün İstanbul birinci ceza mahkemesinde b...mıştır.

Abidin, mevkuftur. Muht şahitlerin çağırılmasına kal...

30 şahitli bir muhakeme

(Olimpiyat) mecmuasında kan (hayalimdeki tipler) dan dolayı "Galatasaray,, idare heyeti âzasından Mehmet Bey tarafından muharriri Eşref Şefik ve anın neşriyat müdürü Sadı lip Beyler aleyhine açılan almiyacak neşriyat davası muhakemeye dün İstanbul ceza mahkemesinde devam muştur.

Bu yazıda mütevellî Beyden bahsedildiğinin anlaşılacağı hususunda bazı şahitler dinlenilmiştir. rada (Cumhuriyet) gazetesinde spor muharriri Ahmet İhsan Beyler vardır.

Dünkü muhakemede, d... lenler mahkemeye otuz is... müdafaa şahitleri listesi ve bu şahitlerin de çağırılması muhakeme yarım kalmıştır.

Kapıcı ve hürs...

Beyoğlunda (Nil) apart... kapıcısı Hasan Efendinin nı çalmaktan suçlu Panayol İstanbul ikinci ceza mahkemesinde üç ay on beş gün hapse kûm olmuştur.

Gönül tuzacı

Selâmi İzzet

Günay, tunc kollarını gerdi, ge-
zindi:
— İştin bahsetmemeğe gayret
ediyorum hala. Burası bana para-
nın ne kudretli şey olduğunu öğ-
retti.
Nezihe cevap vermedi, iki üç
genç konuşarak onların yanına gel-
di.
Sadun Bülent, Nezihenin elini
öptü, hemen yere oturdu:
— Nihayet sizi bulduk.
Cemal Ragıp ta onu taklit etti:
— Sizi arıyorduk..
Meliha, gene Organdi elbisesi
inde melek kadar güzeldi:
— Sana ihtiyacımız var Günay.
— Emrediniz!..
Cemal Ragıp anlattı:
— Gelecek hafta klüpte bir mü-
barece var.. Hasılatı fakir çocuk-
lara yardım cemiyetine verilecek-
miş.. O gece hepimiz birer numara
yapacağız.. Ahsenle Matmazel
Moreno İspanyol dansı oynyacak-
lar. Meliha şarkı söyleyecek. Ben
de cambazlık yapacağım. Mükem-
mel cambazım..
Sadun Bülent, gözlerini Güna-
yın gözlerine dikti:
— Biz de beraber dans edece-
ğiz..
Nezihe Hanım şöyle bir doğrul-
du:
— Ne dansı?..
— Apaş kıyafetine girip dans
halupe oynyacağız..
Hilmi Bey itiraz etti:
— Bilmem amma böyle bir dans
hiç muvafık değil..
Günay atıldı:
— Hakkımız var, ben apaş dan-
sı yapmam..
Bülent boynunu büktü:
— Küzüm reddetmeyin.. Fevk
elâde bir şey olacaktı..
Günay başını salladı:
— Başka birini bulunuz..
Bülent, çocuk gibi şımarıdı:
— Hayır, ya sizinle dans ederim
yahut hiç kimse ile dans etmem..
Neden reddediyorsunuz sanki?..
Mükemmel bir apaş kadını olur-
sunuz.. Pars gibi çeviksiz.. Göz
leriniz alev alev yanıyor..
Birdenbire Nezihe Hanım alâ-
kadar oldu.. Günayın itirazını
yarıda bıraktı.. Aklından genç kı-
zın giyebileceği elbiseyi geçirdi..
— Bülent Beyin hakkı var. Sana
apaş kıyafeti fevkalâde yakışacak..
Satenden ve kadifeden bir elbise
yaparız.. Aklıma güzel bir model
geldi..
Bülent, taraftar buldukça ısrar-
ını arttırdı:
— Şalupe Velsi gayet nezih ola-
rak yapılır.. İstediginiz adınıları
atınız.. Kabul ettiniz değil mi?..
— Nezihe Hanım:
— Tabii, dedi.. Eğlenirsin Gü-
nay, böyle fırsatları kaçırma.. İs-
tediğini söylesin.. Sen gü-
naama.. Her halde alkışlıyanlar,
beğenenler, takdir edenler, çok o-
lacaktır..
Bülent, diz çökmüş yalvarıyor,
Günayla göz göze gelmeğe çalışı-
yordu:
— Kabul ediyorsunuz, değil
mi?.. Kuzum..
Hilmi beye döndü. Hilmi bey,
kolunu kaldırdı, elile havada
bir nim daire çizdi:
— Keyfine bak kızım!

— Günay, iki ayrı his arasın-
da ne yapacağını şaşırmişti. Eğ-
lenmek istiyor, keyfine bakmak
istiyodu. Fakat diğer taraftan
da vicdanı buna mani olu-
yordu. Bir aktris kıyafetine
girerek, yüzünü, gözünü boyayan,
halk arasında, güzel bir erkekle
acaip bir dansa çıkmak hoş
gitmiyor değildi. Fakat böyle bir
şeyi yapmayı da doğru bulmı-
yordu. Annesinin bir sözü kula-
ğında çınlıyordu:

— Unutma kızım, benim ye-
gâne namusun sermayendir. Dile
gelmemeğe gayret et.

Bülent tekrar sordu:

— Razi oldunuz değil mi?..
Göreceksiniz ne kadar iyi ola-
cak.., ne kadar çok eğleneceğiz..
Haydi geliniz de defter ismimizi
yazdıralım. Program yapan hey-
et cevap bekliyor.

Nezihe Hanım yerinden kalktı,
Günayın kolundan çekip kaldı-
rdı, o nuzundan itti:

— Haydi yürü.. Hayat kısadır,
böyle fırsatlar kaçırılmaz.

Günay ağır ağır yürüdü.

Bahçevi geçtiler, hole girdiler.
Müsamere tertip heyetinin bu-
lunduğu oda kalabalıktı. Bütün
gençler büyük masanın etrafına
toplanmışlardı. Her kafadan bir
ses çıkıyordu:

— Beni de yazınız.. Beni de..

Beni de.. Biz tango yapacağız..

Biz. Gavot oynyacağız..

Bülent kalabalığı yadı. Tertip
heyetinin reisi ona döndü:

— Bülent bey arkadaşınızı
kandırabilirdiniz mi?.. Müsamere-
nin şenlenmesi için bütün ümi-
dimiz sizde..

(Devamı var)

Uskudar - Kadıköy

Tramvay hattı için hazırlıklar başladı

Uskudar tramvaylarının Haydarpaşa, Yeldeğirmeni tarikle Kuşdiline kadar temdidi projesi üzerinde önümüzdeki aydan itibaren yeniden mesai başlayacaktır.

Hatta Kadıköyüne kadar uzatılması için yapılan fennî tetkikat üzerine plânlarda hazırlanmıştır. Alâkadar mühendisler, bazı teknik işlerin ikmalile meşguldürler.

Diğer taraftan, tramvay arabalarının Haydarpaşaya geçmesi için yapılması tasavvur edilen tünel veya köprü projeleri üzerinde Devlet demiryolları idaresile şirket arasında yapılan müzakereler bazı esbaptan dolayı akim kalmıştır. Bu sebeple plânlarda tadilat yapılmış, hattın Darülkelp hastanesinin arkasından İbrahimağa çayırına inmesi ve oradan Yeldeğirmeniye çıkması kararlaştırılmıştır.

Şehir meclisinin eylül içtima devresinde bu mesele de müzakere edilecek ve hattın inşası için lâzım gelen paranın tarzi temini hakkında bir karar verilecektir.

İstanbulun yolları

Belediye bu sene yeni olarak yol yaptırmamaya karar vermiştir. Yalnız bazı tamriyat yapılacaktır. Vilâyet hududu dahilinde ve 5 senelik programa dahil yollar inşa edilecektir. Vilâyet yolları katranlı olarak yapılacaktır.

Polis Haberleri

Evde bir hırsızlık

Dün saat 13 buçukta Kandilide tramvay caddesinde 112 numaralı evden depo sahibi Şahinyan efendinin asılı bulunan yeleşinden saat ve altın kordonu çalınmıştır. Şahinyan efendinin yanında çalışmakta iken çıkarılmış olan Ohanes hakkında tahkikata başlanmıştır.

Patlıcan ve yangın

Dün saat 15 de Hatice sultan mahallesinde Babür sokağında 51 numaralı evde sakin İsmail efendinin kayın valdesi Mükrem hanım patlıcan kızartmakta iken sıçrayan ateşten evin üst katı tamamen ve yanındaki ev kısmen yanmıştır.

Bir kaldırımçı ve tramvay

Dün saat 16 da Tepebaşından Galatasarayaya gelmekte olan 143 numaralı vatman idaresindeki 203 numaralı tramvay arabası kaldırım yapmakta olan Ramazana çarparak arkasından yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Saç saça

Kumkapıda oturan Zülkifil isminde biri aynı sokakta oturan Nefise Hanım isminde birine haber yollamağa başlamış, Nefise Hanım da reddetmiştir.

Günden güne işi azıtan Zülkefil kadının peşine düşmeğe başlamış ve Nefise Hanım evvelki akşam evine dönerken kapıda Zülkefil ile karşılaşmıştır. Kadıncağız kapısında kendine sarkıntılık eden bu küstahı kovmuş, Zülkefilin sarkıntılığa devam ettiğini görünce Nefise Hanım yerden bir taş alarak adamın başına vurmuş ve başı yarılan Zülkefil de Nefise Hanımın üzerine atılarak kolundan yaralanmıştır. Takibata başlanmıştır.

ŞDünsabah saat 8 de Küçükpazarda sebze halinde hamal Alinin taşıdığı patlıcan küfesi sırtından kayarak Kayserili hacı Alinin kızı Gülizarın üzerine düşmüş ve yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Gülizar Haseki hastanesine kaldırılmış ve hamal Ali yakalanmıştır.

ŞHasköyde Kalaycibahçede Bohorun 75 numaralı evinde kiracı Yako ile Bohor arasında bir kavga çıkmış, bu kavgada Yako yarmakta olan bir mangalı kapığı gibi ev sahibi Bohorun üzerine fırlatarak yaraladığından yakalanmıştır.

Ş Arabacı Fikrinin idaresindeki yük arabası dün Lâ'eli caddesinden geçerken Keork isminde birine çarpmış ve sol ayağından yaraladığından arabacı Fikri yakalanmıştır.

Ressamlar veyeni paralar

Yeni paralar için açılacak olan ressamların müsabakası daha kararlaştırılmamıştır.

Bir çok ressam müsabakaya hazırlanmaktadır.

Halkevinin tetkik gezintisi

İstanbul Halkevi Reisliğinden: Halk dersaneleri ve kursları şubemizin tertip ettiği (İstanbulu tetkik gezintileri) nin dördüncüsü bugün Mimar Kemalettin Beyin refakatile Süleymaniye, Şehzadebaşı ve Rüstempaşa camilerine yapılacaktır. Arzu edenlerin saat 13.5 ta Halkevi salonunda bulunmaları rica olunur.

AŞK DELİSİ

HÜKÜMDAR

—28—

Yazan: Niyazi Ahmet

— Paşa.. Gel, gel.. Seni göresim geldi..

— Söyle baba.. Gene ne müjdelere vereceksin?..

— Müjdelere hayırlı Paşa.. Sen böyle gayıptan irşat görürsen sırtın yere gelmez.. Esrarı ilâhiyeye tamamiyle mazhar oldun..

Burası Sivas vilâyetinin bir saharasıdır.. Nihayetsiz düzlükte niha yetsiz çadırlar kurulmuş, ateşler yanıyor ve binlerce silâhlı doluyor.. Muhaverenin cereyan ettiği en büyük çadırlardan biridir. Bu çadırın orta yerinde beyaz sakalları göbeğine kadar uzıyan bir şeyh oturmaktadır.. Şeyhim önünde müteaddit kaplar ve cilt cilt kitaplar duruyor.. Bir tarafta doksan dokuzluk bir tesbih kıvrılmış yılan gibi fırlatılmış. Şeyhin karşısında duran paşa, belinde fil dişinden bir hançer, yeşil atlasın kısa bir çepken giyiyor.. Hiç te bir paşa kıyafetini andırmıyan bu adamın bakışlarında nadiren görülen bir gurur ve âmirane bir duruş vardır. İhtiyar dervişin sözlerini alâka ile dinliyor ve dinlerken çatık kaşları gevşiyor, dudaklarında hafif bir tebessüm beliyor.

Bu esnada çadırın önünde bir gürültü oluyor, baştan ayağa kadar silâhlı üç asker hücum eder gibi çadırın içine dalıyorlar. Üçü de paşanın karşısında yerlere kadar eğilerek selâm veriyorlar.

— Ne oldu, yakaladınız mı..

— Öldürdük paşa.

— Niçin öldürdünüz. Onu canlı yakalamalı idiniz.

— Bize karşı geldi.

— Ne yaptı?..

— On beş arkadaşımızı öldürdü..

Paşa başını eğdi, bir müddet düşündü..

— Mert çocuğu.. Ölümüne acıdım..

Sonra şeyhe döndü:

— Baba Kara oğlanı öldürmüşler..

Şeyh, bu sözü duymamıştı. Hararetle kitaplarını karıştırıyordu.. Birden durdu:

— El'asarürraiya fi esrarül vakıa maksadın yakinen ve filen husulünün müyesser olacağını gösteriyor.. Tabiri Eklidis ve Tabiri Calinos kariben husulü matlep müyesser olur ve hayır saadet zuhure gelir müjdesin vermekte, dedi..

— Baba, ben onları anlamıyorum. Bana haber ver, Tayyar paşa nasıl adam.. Onu zindandan çıkardım. Fena mı yaptım?..

— Hayır paşa.. Çok iyi yaptın. Ancak Tayyar paşayı da elde ettikten sonra İstanbul üzerine yürü yebilirsin.

— Fakat baba, beyler Tayyar paşanın tehlikeli loduğunu söylüyorlar..

Şeyh asabiyetle yerinden kımlıdadı:

— Paşa, diye bağırdı.. Kırk bin sekbanla bütün yeniçerileri kırkıktan geçirdin mi?..

— Evet..

— Ben rıza gösterdikten sonra değil mi?..

— Evet..

— Maraş beylerbeyisi Yusuf pa-

şa on bin askerle sana iltihak etti değil mi?..

— Evet..

— Gayıptan aldığım ilham ve irşatla verdiğim emir üzerine oldu değil mi?..

— Evet..

— Murtaza paşa ile Karahisar-daki kanlı cenkte zafer gene sende kaldı değil mi?..

— Evet baba..

— Ve Murtaza paşa sana dahalet etti değil mi?..

— Evet baba..

— O halde, o halde ne diyorsun. Elimde tuttuğum esrar perdesi yalnız bana ilham verirken sen emrime tabi olmalısın.

— Tabii baba.. affet..

— Seni affediyorum. Bir daha bu gibi tecavüzatı lisaniyede bulunma..

Tayyar Paşaya lüzumu kadar serbesti ver.. İstedğini yapsın.. O da sana tâbi olacak..

Paşa, şeyhin ellerinden öptükten sonra dışarı çıktı.

Çadırın içinde derin bir nefes duyuldu. Bu nefes bir iniltiye inkılâp etti.

Şeyh:

— Zehra.. Sen misin, diye sordu.

— Neredeyim.. Ne oluyor?..

— Korkma Zehra.. Sen benim yanımdasın..

Şeyh, o vakte kadar hiç görülmiyen bu kıza çadırın bir köşesinde atlas örtülü bir yatağın içinde den kollarının arasına alarak çıkardı.

— Zehra.. Kızım.. Ne oldu?..

— Fena bir rüya gördüm baba!

— Ne gördün kızım?..

— Fena baba.. Çok fena.. Beni kaçırıyordlardı.

— Unut.. Yavrum fena rüyaları unut.. Seni kimse kaçıramaz.

— Baba.. Baba..

Kız, fazla bir şey söyleyemedi. Hıçkırarak ağlamağa başladı. Başını şeyhin dizlerine dayamış, mütemadiyen ağlıyordu. Şeyh, Zehranın sarı saçlarını okşuyor:

— Ağlama Zehra.. Beni üzme.. Sen hayatın incisisin.. Hayatın sana neler vad ediyor bilsen..

Zehra içinden gelen taşkınlıkları hıçkırıklarla yenemiyordu. Çadırın ortasında upuzun uzandı. Saçlarını yolmağa başladı.

Şeyh, onu ne kadar teskin etmek istedi ise de muvaffak olamadı. Söylediği sözleri işittiremiyor du.

Bir kenara çekildi, bir mırıldıyı andıran bir sesle:

— Feveran eden ruh, kuru sözle teskin edilemez.. Gözlerde toplanan aşk, genç ruhlara nüfuz etmiyor. Nasıl terbiye etsem gençleri sevecek..

Zehra, sıkılmı hareketlerle çırpınarak sükûnet buldu. Şimdi, kesik kesik inliyor, saçlarını çekiyordu.

Şeyh yavaş yavaş yanaştı:

— Zehra, dedi. Zehra, beni dinle.. Bak ne diyeceğim..

Zehra upuzun yattığı yerden bir denbire fırladı:

— Hayır, baba.. Sen beni dinle..

(Devamı var)

Bir Viyanalı dost

Bir çok eserlerimizi tercüme eden M. Donn

M. Heinrich Donn birkaç gündü beri şehrimizdedir. Bu Viyanalı genç Viyananın büyük gazetelerinde muharrirlik eden bir mühendistir ki Türkiye'yi çok iyi bildiği için şimdiye kadar

M. Donn

Abdülhak Hâmit, Tefik Fikret, Ahmet Hikmet ve diğer Türk ediplerinden bir çoklarının eserlerini Almancaya çevirmiş, Viyana gazetelerinde neşretmiştir. İsveç, Danimarka ve Norveçte Türkiye hakkında birçok konferanslar vermiştir.

Bu Viyanalı dostumuz Türkiye'yi harbiyümünde esir bulunduğu sırada kendisiyle beraber esir düşen 400 Türk zabitanından öğrenmiştir.

Bize Avusturyanın bugünkü vaziyeti hakkında şu malûmatı verdi:

" — Bütün dünyanın çektiği mali müşkülâtı Avusturya da çekiyor. Ancak bu, bir iki sene evvelkinden daha hafiftir. Çünkü Milletler Cemiyetinin verdiği para Avusturyanın belini biraz doğrultmuştur. Şimdi Avusturyada Naziler ve Alman tahrikâtı ile çok meşgul olmaktadır. Bir Nazi partisi vardır. Fakat gazeteleri kapatıldı. Propagandaları men edildi. Nazi partisine karşı başvekil M. Dolfüs "Vatanî cephe" isminde yeni bir parti teşkil etmiştir..

Dahiliye tayinleri

Ankara, 17 — Münhal olan mahalli idareler umum müdürlüğü muavinlik ve birinci şube müdürlüğüne Sarıyer kaymakamı Mehmet Hudaverdi, vilâyetler idaresi ikinci şube müdürlüğüne Çorlu kaymakamı Abidin, münhal olan Mudurnu kaymakamlığına Gediz kaymakamı Necip, Ünye kaymakamlığına esbak Saideli kaymakamı İbrahim, Malkara kaymakamlığına Yeşilköy nahyesi müdürü Hasan, münhal olan Zarusat kaymakamlığına eski Yalvaç kaymakamı Mufat, Nihat, Ermenek kaymakamlığına esbak Tutak kaymakamı Salâhattin Beylerin tayinleri tasdik edildi.

Hariciye tayinleri

Ankara, 17 — Hariciye vekâleti ticaret müdürlüğünde Nurullah bey sekizinci dereceden yedinciye, Kıbrıs konsolosu Muhittin, ticaret işlerinde Behçet Şefik, evrakta Cemal beyler dokuzdan sekize, Bedri Tahir, Rodos muavin konsolosu Hasatı Rifat, beşinci dairede Nedim Veysel, şifre müdürlüğünde Emin Baha, kâtipi umumilik kaleminde Fikret Şefik beyler onuncudan dokuzuncuya, ikinci dairede Şakir Emin, konsolosluk işlerinde Bekir Sıtkı beyler on birinciden onuncuya, Londra üçüncü kâtipi Vafi, tahakkuk şubesinde Hacı Arif, beşinci dairede Zeki Cemil, dördüncü dairede Cemal, tahakkuk şubesinde Zühtü, evrakta Ferit, ikinci dairede Necdet Tahir beyler on ikinciden on birinci dereceye terfi edilmişlerdir.

Memleket Haberleri

Trakya'da VAKIT

Kırklarelinde hayat

Gençlik hareketleri — Mübadil işleri — Maarif, sıhhat ve yol meseleleri

Trakya'daki seyyar muhabirimizden: Kırklareli, iki sathı maili takip ederek ovaya doğru yayılmış büyücek bir şehirdir. Serin havası bünyeleri zayıf olanları yıldırım gibi çarpar.

Bir zamanlar Trakyanın en meşhur bağ yeri sayılan bu şehir, floksera âfeti karşısında eski varlığını kaybetmiştir. En nazarı dik kati celp eden yeri belediye bahçesidir. Bahçe, Gazinin mermerden yapılmış büstü ile süslenmiştir. Bahçenin özü, şehrin yegâne asfalt caddesidir.

Burada hükümet konağı olmadığı cihetle devair müteferrik mahallerdedir. Muhtelif dairelerde işi olanlar, bu yüzden çok müşkülâta uğramakta, en küçük bir iş için bir iki günü tahsis etmek mecburiyetinde kalmaktadır.

Nüfus

17000 nüfusu barındıran şehir, günden günen harap olmaktadır. Bu nüfusun dörette üçünü teşkil eden mübadillerin bu harabiden mesuliyet hisseleri mühimcedir..

Buraya iskân edilen mübadillerin ekseriyetinin köylü olması, metruk evlerin köylü işlerine yaramıyacak bir tarzda inşa edilmiş bulunması bunda âmil olmaktadır.

Gençlik hareketleri

Bura gençlerinin tesis ettikleri idman yurdu az çok futbol hareketleri gösteriyor.. Ancak, gençlerin lâzımı veçhile çalışmadıkları söylenmektedir. Yazlık sinema yanında, vali Beyin himmetleriyle muhasebe hususiyetlerinden güzel bir sinema binası inşa edilmektedir. Kırklarelinin bu mübren ihtiyacı bu suretle temin edilmiş olmaktadır.

Mübadil işleri

Mübadil işleri burada da çok fena idare edilmiş ve daha intaç edilmemiştir. Bu mesele üzerinde yaptığım tetkikat bu teahhürün iskân memurlarından ziyade mal memurlarına ait olduğunu anladım..

Vilâyet makamı vekili beyle mülâkatım esnasında bu noktayı işaret etmem üzerine keyfiyeti tetkik buyuran vali vekili bu hale sebebiyet veren mal memurları hakkında derhal tahkikat açılmasını emretti.

Bana söylendiğine nazaran 931 senesinde iskân idaresinden ruh satıye tezkerelerinin verilmesi için vilâyet defterdarlığına tevdi edilen bu evrakın yekünü binlerle ifade edilmektedir. Eshabın bütün takibatına rağmen çıkarılmayan bu evrak sahipleri münkesir olarak ta kipten feragat eylemişlerdir.

Mülga Akhisar vilâyetinden gelmiş olan varidat müdürü Bey tarafından mevkii muameleye vaz edilmiştir..

Makamı vilâyete takdim edilen evrak sahiplerinin beş kuruşluk pul ile müracatlarının temini rica edilmektedir. Köylünün en çok meşgul olduğu bu zamanda işlerini terk ederek bu işi takip etmesini muvafık bulmayan makam, bu

Kırklarelinde Gazi heykeli

hususta ayrıca tedbir ittihaz edecektir.

Mübadil işlerinden bahsederken Kırklareli tapu idaresinden bahsetmek lüzümünü hissediyorum. Bir ayda iki bin mübadile tapu veren bu dairenin çalışan memurları vilâyetin bir takdirnamesi ile taltif edilmiştir.

İskân işinin burada ne kadar fena gittiğine diğer misal da şudur ki Vekâlet, bundan altı ay evvel iskânda mevcut dosya ve defatirin tapu idare heyetlerine devri emredilmişken bugüne kadar infaz edilmediği gibi mülhakata da bugüne kadar tamim edilmemiştir..

Metruk evmalin vakit ve zamanla mübadillere tahsis edilmemesinden üç bine yakın emlak harap olmuş ve enkazı hazine tarafından satılmıştır.

Evvelce taahhüt senedi vermek suretiyle iskân âdi hakkından feragat edenlerin adı iskân suretiyle iskânlarının temini ve kendilerine arazi tevzi ve temlikini Vekâlet bildirmişti.

Bu emir üzerine dört yüze karip aile meskensizlikten ve arazisizlikten kurtulmuş olacaktır. Dahiliye Vekâletinin bu emri bu kısım mübadil ve muhacirler üzerinde fevkalâde hüsnü tesir bırakmış ve hükümetin bu yüksek şefkatinden son derece mütehasis olmuşlardır.

Maarif hayatı

Şehirde beş ilk, bir orta mektep, bir Musevi, bir de Bulgar mektebi mevcuttur. Türk mekteplerinin okuyan talebe adedi 107 kız, 579 erkek olmak üzere 686 dır. Musevi mektebinde 41 kız, 34 erkek, Bulgar mektebinin 98 talebesi vardır..

Orta mektepteki talebe miktarı 130 — 140 arasındadır.

Okuma çağında 1235 erkek ve 1115 kız olmak üzere 2350 çocuk vardır ki bunlar mektep olmamasından dolayı mektebe gidememektedirler.

Kırklarelinin mektep ihtiyacını izale etmek muhasebe hususiyet bütçesinin ademi kifayesinden kabil olamamaktadır. Mevcut mek-

İzmirde

Denize düşen adam çabuk boğulmak için su yutmuş!

İzmirde — Karşıyaka ile Salhane arasında denizde boğulmak üzere olan bir balıkçı kurtarılmıştır. Vak'a şu suretle olmuştur:

Salhanedeki gümrük muhafaza memurları saat on bir raddelelerinde deniz tarafından bir feryat işitmişler ve sesin geldiği tarafa bakınca denizde bir baş ile iki el görmüşlerdir. Denizde birisi kolları işaretler yapıyor ve:

— Yetişin!

Diye bağıyordu. O civarda avlanan bir balıkçıya haber verilmiş ve balıkçı kayığı denizde batıp çıkmakta olan kazazedeye doğru sürmüştür. Biraz sonra kazazede tekrar deniz üzerinde görüldüğü vakit, kayık tam yanına varmış ve yarı baygın bir halde olan kazazede kayığa alınarak kurtarılmıştır. Kazazede, Bayraklı iskelesine götürülmüş ve karakolda sıhhi tedbirler alınarak hayatı kurtarılmıştır.

Kazazede ifadesinde Karşıyaka'da Sezai sokağında 11 numaralı evde oturduğunu ve on altı yaşında Ali oğlu Mehmet isminde olduğunu, sabahleyin erkenden yüzmek üzere Aleybeyinden denize girdiğini, yüzerek Salhanedeki arkadaşlarının yanına gitmek istediğini, fakat yarı yolda kolu kesilerek, batıp çıkmağa başladığını, öleceğini hissedince çabuk ölmek ve zahmet çekmemek için deniz suyu yutmağa başladığını söylemiştir. Balıkçı Mehmedin havatı kurtarılmıştır.

İzmirde kasaplar grev yaptılar

İzmir Mezbaşa şirketi ile kasaplar arasında çıkan ihtilâf üzerine kasaplar et kesmemişlerdir. Belediye şehrin ihtiyacını temin için icap eden tedbirleri almıştır.

tepler az çok tamir ve tevsi edilmiştir.

Vilâyete mülhak köyler mektep inşaatına çok hararetle çalışmaktadır. Köylünün maarife karşı ihar etikleri alâka ve merbutiyet çok yüksektir. İyi rehberler elinde idare edilen bu köylüler Maarif Vekâletinin tanzim ettiği üç tip plân dairesinde mektep inşasına çalışmaktadır. Vali Faik Beyefen dinin rehberlikleriyle 55 mektebin inşasına başlanmış, bunlardan bir kısmı bitirilmiş, mütebakisi eylül kadar mutlak surette bitirilerek bu sene dersiyede tedrisata başlanacaktır.

Vilâyetin diğer 97 köyünde mektep ve muallim mevcuttur. Ancak 103 köyünde mektep mevcut olmaları bunların bazıları da beşer onar haneden ibaret olduğu için aralarındaki mesafe ve kurbiyet nazarı dikkate alınarak gelecek sene bu köylerin mektep ihtiyacı da tatmin edilecektir.

Orta mektep tedrisatının talebe velilerini memnun edemeyecek bir vaziyette olduğu, buna sebep olarak ta heyeti talimiyenin rahatsızlık ve saire gibi sebeplerle aylarca mektebe devam etmedikleri bryan dilmektedir.

Kanunun mecburi hizmetler kısmı tatbik edilmektedir. Köylünün okuyup yazmaları için muayyen zamanlarda ders kursları açılmak-

Kayseride

Kurulacak büyük bez fabrikası hazırlığı

Kayseri 17 (A.A.) — Burada kurulacak büyük bez fabrikası hakkında tetkikatta bulunmak üzere şearimize gelen iktisat vekâleti vekili Muhtlis Bey ve Simer bank müdürü Nurullah Bey et Beyle bugün vilâyeti ziyaret ettikten sonra dün öğleye kadar fabrika işile meşgul olmuşlar ve fabrika yerinin istismlâk muamelesini tekemmül ettirmişlerdir.

Vekil ticaret odasında öğle yemeği yedikten sonra belediye halk fırkası, ko'ordu kumandanlığını ziyaret etmiş ve elektrikli iplik kumaş fabrikalarını tetkik etmek üzere Büyana gitmiştir.

Zelzeleden iki çocuk yaralandı

Evvelki gece İzmirde hissedilen zelzelede Panayır sahası istisinalinde emvali metrukeye ait milli inhidam binanın bir kısmı taşları yıkılmış ve içinde oturan Harputlu Aşe Hanımla çocukları Fatma ve Gülsüm Hanımlar yaralanmışlardır.

Yaralıları memleket hastanesine kaldırılmışlardır.

Kıbrıstan eşek aygırları getirilecek

Ziraat Vekâletinden İzmir vilâyeti baytar müdürlüğüne gelen bir mektukta Eskişehir Çiftlikler harasında teşkil edilecek eşek harası için satın alınacak eşek aygırlarını mübayaa etmek üzere Kıbrıs derhal hareket etmesini bildirilmiştir.

ta ise de köylünün dünya haklarına ve gazetelere karşı gösterdiği alâka ve ihtiyaç tatmin edilmediği alâka ve ihtiyaç tatmin edilememiştir.

İstanbuldan gelen otobüsler köylerden geçerken mutemadiyen şarzete talebine maruz kalmaktadırlar.. Bu ihtiyacın temin ve tanzimi köylünün minnet hislerini celpedeceği muhakkaktır.

Sihhat ve içtimai muavenet işleri

Burada sıtma olmadığı gibi diğer hastalıklar da korkulacak derecede değildir. Eksik olmyan bir şey varsa o da şarbon hastalığıdır. İki eczane ile tam teşkilâtli ve elli yataklı hastanesi vardır.

Yollar

Vilâyetin umumî yolları 346 kilometreye balığ olmaktadır. Bunun 266 kilometresi şosedir. Mütebakisi tesviye halindedir. Bu yolların bozuk aksamının tamiri işi müteahhidine ihale edilmiş, bilhassa Demir köy kazası yollarının inşasına başlanmıştır.

Yollarının pek sarp dağlardan geçmesi ve çok fena bir vaziyette olması hasebile bu kaza adeta metruk bir halde kalmıştır. Hatta bazı zamanlar, bilhassa kışın irtibatını temin etmek mümkün olamazmış..

Pelvanoğlu Ekrem

GÜZEL SAN'ATLAR

Musiki

Yeni bir san'at : Film musikisi ve esası

Sinema musikisi iyi, fena, muvaffakiyetli, muvaffakiyetsiz bir çok tecrübeler geçirmiştir. Bu musikinin, fennin her yeni keşfinden bir az daha kuvvet bulmuş, musikinin her tarzından istifade ettiği halde hiç birini kopya etmemiş ve bugün kendisine mahsus kanunlara, tamamen taayün etmiş evsafı malik yeni bir sanat haline girmeye başlamıştır.

Bu sanatın çocukluk devrinde gösterdiği seri inkişaf şayanı hayrettir. Sesli sinema ortaya çıkınca, bir kaç senelik çok kısa bir zaman zarfında her şeyden istifade ve her şeyin yardımı sayesinde yepyeni ve kuvvetli bir musiki tarzı vücut buldu.

Ince ve hassas sanatile musiki tekniğinde teceddüt yaratan Debussy "Suyu, rüzgârı, tabiati dinle!", tahayyülünde bulunmuş, deha ile bunu yaşatmağa muvaffak olmuş idi. Fakat, bugün sinemada olduğu gibi su, rüzgâr, tabiat daha munis ve bütün mevcudiyetlerle musikinin emrine müheyya bir halde bulunsa idi acaba ne olurdu?..

Film musikisinin esası, gürültü ile istifade edilir hale getirilmiştir. İşte bu esastır ki muvaffakiyet veya ademi muvaffakiyeti tevhit etmektedir.

Sinematograf ve musiki noktai nazarından ilk hakiki eser, bir vapur kumpanyasının reklamını istihdaf eden, fakat netice itibariyle bu gayeyi geçerek hakiki bir sanat eseri olarak ortaya çıkan "Melodie du monde", filmidir. Bu eserde nazir itibare alman esas, dünyanın gürültüleri idi.

Teknik noktasından bu tarz eserlerde müteharrik ve sesli resim, her gürültüye psikolojik bir kırkmet vermek suretiyle büyük bir terakki âmili olmuştur.

Resimde bir şeyin gölgesini o şeyden ayırarak manidar bir şekilde gölgeye fantazist bir rol oynatmak kabil olduğu gibi hayvan bakışları, ökçelerin yerde çıkarılması, sesleri de husul buldukça muvaffakiyetli parçasma daha ziyade kuvvet verir, tesirini arttırır. Bestekârm elinde mevcut en manidar, en mühim vasıta, yalnız alâkadar olduğu hayale kuvvet vermekle kalmayıp mübaheret tarikile psikolojik bir hareket uyandıran kabili istifade bir hale getirilmiş olan gürültü, ses

Bestekârı Giuseppe Bece olan Machatynin estase atlı filminde oranın dostu olduğunu anlıyan adam otomobile baş döndürücü bir sürat vererek o esnada oradan geçecek olan trenin üzerine çarpacağına karar verir... Fakat son

bu şiddetli, heyecanlı sahne hareketi esnasında musikinin vaziyeti nedir? Musiki, her an daha fazla titreleşen motörün sesini.

önceleri görülmeden işitilen trenin gürültüsünü orkestrasyonuna ithal eder ve bütün bu sesler, bu gürültüler deruni facianın merkezini ümitsizlik içinde nefesin kesilmesi, uçurumun doğduğu mestiyi husule getirmeğe müteahhidan hizmet ederler.

Daus huit jemes filles en ba Leau filminde ses daha az aşıkâr bir şekilde zapt edilmiştir. Fakat musikide vahdete sureti mahsusada ehemmiyet verilmekle beraber gene psikolojik kalmaktadır. Filmin sonuna kadar bir caz havası devam eder. Sonra vakanın kahramanı olan kıızı bir kâbus basar.. Kendisini geceleyin, herkesin hakaretine, istihzasına hedef olmuş görür, herkesin kendisinden bahsettiğine, bunu kulağına fısıldadıklarına zahip olur. Bu esnada musikinin vaziyeti nedir, ne yapar? Musiki bu esnada susar. Fakat bu fısıltılar zevk içinde işitilen cazın ahengini esrak içinde yeniden canlandırır ve bunu bir nevi perdesiz sesli bir hayalet haline getirir.

Musikinin film sanayiine tatbiki sinemacılığın yeni bir kuvvet kazanmasına ve kütleler üzerindeki davetkâr tesirine arattırmasına sebep olmuştur. Evvelce sessiz olarak gösterilen filmlerin son zamanlarda sesli ve musikili olarak tekrar yapılmaları bu yüzdendir.

Nükte

Süleyman Nazif

İbrahim Alâeddin Bey 'Süleyman Nazif', in hayatını, kitaplarını, mektuplarını, fıkralarını, nükteğini tesbit ve tetkik ederek değerli bir eser vücuda getirmiş, kitap Sühulet kitaphanesi tarafından resimli olarak güzel bir şekilde bastırılıp çıkarılmıştır.

Aşağıdaki satırları İbrahim Alâeddin Beyin eserinden alıyoruz:

Süleyman Nazif tevkif edilip İngiliz zırhlısına götürüldüğü vakit zırhlının ambarında Velit ve Celâl Nuri Beylere rast gelmiş. Bunlardan biri "Bizi belki Malta'ya izam ederler..", demiş. Üstat kafiyeye dayanarak derhal şöyle söylemiş: — Belki de idam ederler.

(Resimli gazete) de beraber yazı yazdık. Bu haftalık mecmuanın sahibi olan Sedat Simavi Bey, gazetede yazıdan fazla resim bulunmasına meraklıydı ve hattâ üstada bile makalelerini kısa kesmesini rica ederdi. Buna kızan Süleyman Nazif gazete için daima şöyle söylerdi:

— Resimli gazete değil, gazete resim!

(Resimli gazete) bir gün "Hayatımızda en mes'ut zamanımız hangisidir?.. yolunda bir anket tertip etmiş ve üstadada bu suale cevap vermesini rica etmişti.

Edebiyat

Tipi dindi

Roman ; Yazan: Mahmut Yesari. 258 Sayıfa. 65 kuruş. İstanbul 1933.

Değerli muharrir Mahmut Yesarinin yeni bir romanı çıktı. "Tipi Dindi", ismini taşıyan bu eser, Mahmut Yesarinin hüviyetinin billurlanmasında büyük bir merhaledir.

Eserde muharririn, adeta port parolluğunu yapan Macit, ve bakkal, saka, kasap, koltukçu gibi tipik esnaf ve başkaları hulâsa Romanın bütün küçük küçük büyük kahramanları her gün etrafımızda gördüğümüz insanlardır. Yani siz, biziz, onların her bir hareketinde, Jestinde hepimizin bir payı var.

Cemiyetin iç yüzünde kendi kendine bir çiğ gibi gittikçe büyüyen ve fasılasız taşan beşeri haileyi, komediyi, Donkişot ve Hamletlerini kuvvetli bir seziş ve anlayış ile bize yaşatan muharrir, kitabının her sayfasında şeniyet ile karşı karşıya gelmenin sızısını, korkunçluğunu ve engin acısını perçinliyor.

Tüylerimiz ürpere ürpere fakat lezzetle, tuhaf bir iç acısıyla okuduğumuz "Tipi dindi", sefaletin teşrihidir. Yazıcının kalemi, çok ziyalı bir projektör gibi derece, derece sönen bir ailenin ve etrafını kuşatan insan hayallerinin ruhlarını bize açıyor ve açlığın şaheser bir tablosunu gösteriyor.

Tipidindi İsveçli Knut Hansonun, Nobel mükâfatını kazanan "Açlık", eserinden bize daha yakın ve ondan daha üstün ve daha insanidir.

İzırpla pençelesen, sefih fakat kardeşlerini seven, onlar için, bütün bir ömrünü feda eden asil Macitle genç kızlığının en olgun zamanında mahrumiyeti derin bir tevekkül ile kabul eden, açlığın, bakımsızlığın kurbanı temiz Müzebherin yaratıcısı Yesari, değeri belki daha ilerilerde anlaşılacak (Tipi dindi)si ile Türk edebiyatında garp roman tekniğini en kuvvetli ve usta bir yapıcısı olduğunu bir kere daha gösterdi.

ibrahim

Tevfik Fikret'in öldüğü gün

Yarın şair Tevfik Fikretin ölümünün on sekizinci yıldönümüdür. Galatasaraylılar birkaç senedir Fikretin doğum gününün yıldönümünü tes'it etmeyi itiyat edinmiş oldukları için yarın merasim yapılacaktır.

Şairin ölüm gününü hüzün ve teessürle hatırlıyoruz.

Galatasarayda konser

C. H. F. Şişli gençler birliği tarafından cumartesi gecesi Galatasaray lisesi salonunda bir konser verilecektir.

Nazif merhum derhal şu cevabı verdi:

— Sevmediklerimin yüzünü görmediğim her zaman hayatımın en mes'ut anıdır.

Tiyatro

Darülbedayi nereye doğru gidiyor?

[Türk tiyatrosuna hedef çizmek, tiyatronun müsbet ve faydalı olmasını istemek için ötedenberi zaman zaman yazılar yazılır. Ankarada çıkan "Varlık", mecmuası da, son sayısında bu mevzu dair bir makale neşrediyor. Bahsin etrafta konuşulması tiyatromuzun lehine olduğu için bu makalenin bazı kısımlarını naklediyoruz. Kendi düşüncelerimizi de ayrıca yazacağız.]

Her memlekette tiyatro bir kültür evi, bir terbiye müessesesi, bir propaganda vasıtasıdır. Oradan içeriye adımımızı atarken sigaranızı henüz bitmemiş bile o'sa, kapının dışında ezer, şapkanızı çıkarır, kravatınızı düzeltir ve bir mektep müdürünün odasına girer gibi, önünüz ilikli, başınız taranmış, temiz ve sessiz girersiniz. Oralarda her mektep küçükler içindir, fakat tiyatro büyüklerin mektebidir.

"Tiyatro büyüklerin mektebidir..", Bu darbimeseli henüz duymamış veya kabul etmemiş bir memleket için "Orada tiyatro vardır..", denemez. Tiyatro bir eğlence olmaktan çıkıp ta bir ihtiyaç haline geldiği gündür ki memleket için faydalı bir uzuv sayılabilir. Aksi takdirde faydası bertaraf, hatta fenadır, hatta muzırdır. Çünkü ozaman telkin yapmaktan, düşündürmekten ziyade masrafını çıkarmayı, masrafını çıkarmak istedikçe eğlendirmeyi, eğlendirmek istedikçe hafif, hatta hafifmeşrep eserleri seçmeyi düşünecektir.

Bir tiyatro bu badireden nasıl kurtulur? Nasıl eğlence olmaktan çıkıp ta ihtiyaç haline gelebilir. Bunu kim yapar? Verecek bir tek cevap var: Tiyatronun yine bizzat kendisi.

Halka eğer vodvil göstermezsek vodvilin ne olduğunu bilmez, revü göstermezsek revü nedir düşünmez. Fakat bir kere gösterdik mi artık bunun önüne geçmek zordur ve elbette ağırbaşlı bir piyese zihin yormak tansa ötekini hic düşünmeden seyretmeyi tercih eder. Halk, bir akşam kötü bir vodvilde gördüğü aktörü ertesi akşam ağır bir dramda gördüğü zaman elbette ciddiyetini muhafauz edemez, elbette onun bir akşam evvelki halini düşünür, güler, konuşur, fıstık yer. İşte önümüzdeki açık misal: Darülbedayi halka vodvil gösterdikten sonra komediye kimse gelmez oldu. Ve opereti gösterince vodvile, revü gösterince de operete müşteri bulamadı. Üç saat revüsünden sonra Büyük ikramiye operetinin hezimetini meydana.

Önümüzde Darülbedayi bir kaç senelik repertuarı var. Buradan her mevsimin en mühim eserlerini aynen alıyorum:

Sene 1929 — 1930 : Bir kitap, Onlardan biri (Dardamel), Mürai, Katil, Gölgeleğin yarışı, matmazel Yuli.

Sene 1930 — 1931: Topaz, Venedik taciri, Yaşıyan Kadavra, bir, iki, üç, maskaralar, Ruya içinde ruya, bir Kavuk devrildi.

Sene 1932 - 1933: İş Adamı,

Ayı, Kafatası, Stellâ (yalnız bir gece oynandı).

Sene 1931 - 1933 : Bir ölü Evi, Güneş Batarken (yalnız üç gün oynandı.)

Görülüyor ki, ilk iki mevsimde hemen arka arkaya oynanan beş altı mühim eser son iki sene zarfında ikiye üçe indi ve yerini basit, hattâ adı birkaç piyese operetlere terketti. 1931-32 senesinde (Yalova Türküsü) ve (Saatçi) mevsimin uzun bir kısmını yedi. Bu sene ise mühim denebilecek yalnız iki eser çıktı: Bir Ölü Evi ve Güneş Batarken. Geri kalan üç operet, bir vodvil ve bir komedi mevsimi bitirdi. Halbuki bu kış elde mevcut üç telif: (Kurtlar, Beyoğlu 1931, Köksüzler) ve beş tercüme esere vardı: (Bir yaz gecesi rüyası, Volpon, Kral Ödip, Anna Kristi, Bir Masal).

Bu yılın yegâne mühim hadisesi birkaç gencin ortaya çıkmasıydı. Fakat ne yazık ki bundan hiç kimsenin baberi olmadı. (Renkli Fener) piyese (Hiyle ve Sevgi) halesinde Talât, Sabih, Sami ve Hadi beyleri zevkle alkışlamıştık. Okadar ki; bunlar, aynı eserlerde rol alan eskilerin bir çoklarından daha kuvvetli idiler. Lâkin bu temsilleri hususiyeti ne ayrıca ilân edildi, ne de herhangi bir gazetede birkaç satırla kendinden bahsettirebildi.

Piyas intihabı meselesine gelince... Darülbedayi hiç bir sene muayyen bir programla işe başlamış değildir. Zaten onun en büyük hatası bu programsızlığıdır. Gerçi her mevsim başında bir takım eserler ilân eder, fakat sene sonunda ortadaki bilançoya bir bakacak olursanız bunlardan yalnız birkaç tanesinin oynanabilmiş olduğunu görürsünüz ve bütün bunların yerini daha hafif, hatta çok hafif, hatta çok sudan eserler işgal eder.

(Köksüzler) piyesi üç sene sıra bekler, (Kurtlar) piyesi bütün bir sene ilân edildikten sonra gene sandıkta kilitli kalır, (Beyoğlu 1931) piyesi belki de 1941 e kadar seneleri sayar.

Her mevsim başında ilân edilen programların tatbik edilmesinin ikinci sebebi de, Darülbedayi daima en son çıkan eseri oynamak sevdasına kapılmasıdır. Fransa (Maya) piyesini anlıyabilir. Fakat bizim halk, ona gelinceye kadar görmesi lâzım gelen daha nice nice eserleri tanımadığı için pek tabiidir ki (Maya) yı anlayamaz.

Her sene karşımıza daima karıkarışık bir repertuarla çıkan bu tiyatronun bir şehir tiyatrosu olduğunu, binaenaleyh şehir halkının bütün ihtiyaçlarını tatmin etmek mecburiyetinde bulunduğunu, işte bu sebepten hafif eserler de oynadığını, ondan devlet tiyatrosunun vazifelerini istemeye hakkımız olmadığını söylemek için kolay tarafına gitmek demektir.

Mehmet Cemil

Hikâye

Bir salkım üzüm

Yazan : İsmet Hulusi

Şırak!...
Şırak!...
Şırak!...
Vurdum kamçıyı atma, atım dört nala kalktı.. Gün doğan köyüne giden şosedde tozu dumana katarak koştu..

Köy; kerpiç evleriyle, beyaz minaresile gittikçe bir az daha yakınlıyordu.

Evleri büyüdü, minare uzadı, yerden inekler, koyunlar meydana çıktı.. Atımın ayakları köyün yolunu çığnemeğe başladı.

— Merhaba Bey!..

— Merhaba Ağalar..

Köy kahvesinin önünde oturan ihtiyar köylülerle selâmlaşık.

— Nereye Bey?..

— Dere köye!..

— Yolun uzak Bey, gidinciye kadar gün kavuşacak..

— Zararı yok ağa, serinde daha iyi giderim.. Eyvallah..

— Uğurlar olsun Bey!..

Sağlı sollu çitlerin arkasındaki köy evlerinde akşam oluyordu.. Bir şarkıya başladım:

“At sırtına yan geldim,

“Çağırıldım an geldim,

“Güzelliğini duydum,

“Ben çok uzaktan geldim..”

Bir fısıltı.....

Bir hareket....

Bir gölge.....

Üzengilerin üstünde ayağa kalktım.

Bir üzüm çardağı, çardağın altında papatya başlı bir köylü kıza.

— Kız yüzüme ne bakıyorsun?..

—

— Kız bana bir salkım üzüm versene!..

Papatya başlı, üzüm közlü kız, çardaktan bir salkım üzüm kopardı.. Atımdan indim. Çitin üzerinden elimi uzatıp salkımla üzümü aldım.

— Kız sen bu köylü müsün?..

Ses çıkarmadı, gülümsedi.. İnce dudaklarının arasından inci gibi beyaz dişlerini gördüm..

— Kız sen ne güzelsin!..

—

— Bir az yüzüme baksana kız, ne güzel gözlerin var..

Gene ses çıkarmadı..

— Ben gidiyorum kız tekrar buradan geçersen, tekrar konuşuruz..

— Üzümler bitmeden gelerseniz!..

— Gelirim kız!..

Ata atladım. At yürüdü.

— Güzeli kız gene geleceğim!..

“At sırtına yan geldim,

“Çağırıldım an geldim,

“Güzelliğini duydum,

“Ben çok uzaktan geldim..”

Dere köye vardığım zaman gece olmuş, sular kararmıştı.

— Güzeli kız gene geleceğim!..

* * *

Aynı yoldan bir çok kere geçtim. Her defasında gözlerim çardağın altında güzel köylü kızımı aradı.. Yok!.. Üzümler bitti, çardakta yapraklar seyredildi, fakat ben, onu bir daha göremedim.

* * *

Burada boş bir masa var.

— Pek ala.. Sen bana bir viski getir..

Garson uzaklaştı, gösterdiği masaya oturdum.

Bir yanda caz tango çalıyor, çiftler ortada dans ediyorlardı.

Kimler var, kimler yok anla-

mak ister gibi, dans eden smokinli erkekleri, tuvaletli kadınları birer birer gözden geçirdim.

— Viski Beyim!..

— Bu akşam ne kadar kalabalık garson!..

— Daha kalabalıktı.. Balo çok güzel oldu beyim..

Viskiyi yuvarladım..

— Oh!...!

Caz durmuştu. Çiftler, çift çift masalarına dönüyorlardı..

“At sırtına yan geldim,

“Çağırıldım an geldim,

“Güzelliğini duydum,

“Ben çok uzaktan geldim..”

İnce bir ses, arkamdan duylor duyulmaz bir şekilde söylüyordu..

— Bu da ne?..

Başımı çevirdim..

— Kız sen burada!..

—

— Kız, şey hanım, hanmefendi siz!..

Güldü ince dudakları arasından inci gibi beyaz dişlerini gördüm!..

— Sözümde duramadım... O günden sonra İstanbula geldim..

— Ben üzümler bitinciye kadar aynı yoldan çok geçtim..

Gözlerinin bakışında gönlümü hırpalayan bir hal vardı. Köyde çit arkasından bana üzüm salkımı uzatan papatya başlı kız, şimdi, ondüle saçları tuvaletinin açık bıraktığı beyaz omuzlarına dökülen zarif hanmefendi idi.

— Burada görüşeceğimizi aklınıza getirir miydiniz?..

— Asla... Fakat ne münasebetle siz İstanbulda, bir baloda..

— Teyzem İstanbuldadır, beni yanına aldırdı..

— Ne iyi..

Gözleri birdenbire bulandı..

— Ne fena... Ben bunları hiç sevmiyorum... Köyüm, küzel köyüm!..

Göz kapakları kapanır gibi oldu.. Kıvrırcık kirpikleri arasından birer damla yaş süzülür.

— Teyzemin yanına gideyim..

Geride bir masada kırk yaşlarında bir erkekle bir kadın oturuyordu..

* * *

Atımın gemine asıldım.. Atım durdu.. Üzengiler üzerinde ayağa kalktım.. On iki on üç yaşlarında papatya başlı bir kız çocuğu çardaktan üzüm koparıyordu:

— Kız bana da bir salkım üzüm versene!..

— Vereyim ağa!..

Elinde kocaman bir salkım üzüm, çitin üzerinden atladı.

— Al ağa!..

— Kızım senin ablan var mı?..

— Vardı ağa, İstanbula gitmişti orada ince hastalıktan öldü..

Küçük elleriyle atımın yüzünü sevdi, ben de onun ipek saçlarını okşadım..

Atım başını önüne eğmiş, yavaş yavaş yürüyordu..

* * *

Ağır bir tayyare kazası

Varşova, 17 (A.A.) — Syena civarında uçuşlar yapan bir asker tayyare, motörüne, arız olan bir sakatlıktan, az bir yükseklikten düşmüştür. Yere çarpan tayyarenin motörü patlamış ve pilot muallim diri diri yanmıştır. Hastaneye kaldırılan pilot talebe de yanık yaralarının tesirile ölmüştür.

Tayyareciler

Paris şehrinin parlak bir surette kabulü

Paris, 17 (A. A.) — Havas Ajansı bildiriyor: Dün, Paris şehri, dünya düz hat üzerinde mesafe rekorunu kırmış olan tayyareci Rossi ile Kodos şerefine büyük merasim yapmıştır.

Saat 16,30 a doğru Josef lö Briks tayyaresi, arkasında yedi tayyarelik bir şeref maiyeti olduğu halde, Parisin üzerinden 300 metre yükseklikte uçmuş ve halk tarafından alkışlanmıştır.

Rossi ve Kodos lö Bujeje inmişler ve orada başvekil M. Daladiye hava nazırı M. Rot, bir çok zevat ve büyük bir kalabalık tarafından karşılanmışlardır.

Başvekil verdiği bir nutukta Kodos ile Rossi ve tayyare yapıcısı Beleyoya hükümetin tebriklerini ve bütün milletin hayranlığını bildirmiştir.

Kodos ve Rossi, hava nazırı ve belediye meclisi reisi M. Fiko ile beraber açık bir otomobilde ve sokaklardan gittikçe heyecanı ve alkışları artan halkın ortasında ağır ağır geçerek belediye binasına gitmişlerdir.

M. Heryo Bulgaristan seyahatinde iken

Sofya, 17 (A.A.) — M. Heryo Başvekil M. Muşanof ve kongre murahasaları gazetecilerle beraber Bulgaristanın bazı şehirlerini bu arada Plovdiv'i (Filibe) ziyaret etmişlerdir. M. Heryo bu şehirde Lamartinin şark seyahatinde oturmuş olduğu evi ziyaret etmiştir.

Belediye reisinin “hoşgeldiniz,, sözlerine cevap veren M. Heryo bu seyahatinin Fransa ile Bulgaristan arasındaki dostane münasebetleri kuvvetlendireceğinden şüphe etmediğini söylemiş, Plovdiv ve Sofya belediye reislerini gelecek sene Lyon şehrini ziyarete davet etmiştir.

Hissi iptal

Londrada yeni bir madde keşfoudu!

Londra gazeteleri hissi iptal için yeni bir maddenin keşf olunduğunu haber vermektedir. Yeni maddenin adı Evirpon dur.

Mu madde sayesinde hastalar bir çok ıztıraplardan kurtulacaklardır. Çünkü evirpon koklanmıyor, vücuda şırınga ediliyor ve otuz saniyede tesirini yapıyor.

Virpon, yirmi beş bin hasta üzerinde tecrübe olunmuş ve çok iyi neticeler vermiştir.

Evirpon sayesinde bir hasta dört saat beyhuş balabilmekte ve bu yüzden bir zarara uğramakta ve uykudan uyanmış gibi uyanmaktadır.

Amele seyyahlar

Çekoslovakya'dan şehrimize gelen Prens Marya vapurile 500 kişilik bir amele seyyah kafilesi gelmiştir. Bu amele seyyahlar, rıhtımda Çekoslovak tebaasının birçok kimseler tarafından karırılmıştır. Seyyahlar emirlerine verilecek hususi vagonlarla Bulgaristan, Yugoslavya ve Avusturyayı dolaşarak memleketlerine döneceklerdir.

Nasıl Güzellik Kraliçesi Oldum?

- 11 -

Yazan : Raymonde Allain

Fıtratın şen değilim. Hattâ bir az “melânkolik,, im .. Durup dururken gülmek itiyadım yoktur. Kendimi tebesüm etmeğe zorluyordum.. Eğer güzel tebesüm edemezsem Monmatrin varidatı azalacakmış!..

Dunuk şehirde İspanyol tavırlı Kübalıları seyrediyordum.. Bunlar zaif zaif şeylerdi. Kim bilir belki de hararet bunları böyle sıskalaştırmıştı. Günü güçlükle geçirdim..

Akşam olunca belediye şerefi mize bir galâ ziyafeti verdi. Elbiseyi değiştirdiğimden konsolosun yüzü gülüyordu. Bir asma bahçede nerede olduğu görünmeyen bir orkestranın nağmelerini dinliyerek yemek yedik.. Bizi oturttukları kameriye gayet güzeldi. Denizinin serin akşam rüzgârı gündüzkü harareti unutturuyordu. Her tarafta amber kokusu vardı. Galvestonu hemen hemen unutmuşum..

Bu güzel amber kokusu içinde Kübalıların dansettim. Ziyafet biterken Mis Küba geldi. Onu bir az endişe ile bekliyorduk. bulduğumuz Santiago şehrinde çok güzel gözlü kadınlar görmüştük Bu memleketin kadınlarında güzel cihet gözleri idi.. Mis Kübayı görünce rahat bir nefes aldık. Gözleri olsun, şahsı olsun çok âdi idi.

Mis İtalya, Mis Kübanın bir rakip olamayacağını görünce adeta sevindi. Gülerek:

— Ne tuhaf şey, o kadar kıymetli çiçekleri olan bu memlekette bula bula bir vahya mı bulmuşlar!.. Dedi..

Acaba neye bu kıza seçmişler?.. Bu, güzellik müsabakalarında görülebilen bin bir muammadan biri idi. Bunda romantik bir cihet aramak abestir. Bu seçmelerin miftahı daima bir ticarî esasta bulunur.

Ziyafet bitti. Sonunda bir çok tabancalar atıldı. Kübalılar, sevinçlerini böyle ızhar ederlermiş.. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse bu tabanca sesleri beni epey ürkütü..

Nihayet Santiyagoyu, pembe ve mavi evleri, palmiye ve defne kameriyeleri, görülmüştü çarşısı ile terk ettik. Verakrüze doğru yol almağa başladık.

Verakrüze Meksikadadır. Artık Amerikaya gelmiş bulunuyorduk.. Bizim leyli mektepte rakabetler şiddetlendi. Mis Belçika, Mis İtalyaya ve bana, kamara bölmesinin arkasından dinlediği bir hikâyeyi haber verdi.

Mis İspanya ile Mis Almanya konuşuyorlarmış.. Bunlar birbirlerinin lisanlarını pek te anlamamakla beraber kimin dünya güzellik kraliçesi olacağını münakaşa ediyorlarmış.

İçlerinden biri soruyormuş:

— Mis İtalya mı?..

Öteki cevap veriyormuş:

— No!..

Ve bu mükaleme devam ediyormuş: Mis İngiltere mi?.. No!.. Mis Fransa mı?.. No!.. Mis İspanya mı?.. Ya!.. Mis Almanya mı?.. Si!..

Böylece mükalemeleri devam e

diyormuş. Onlarla alay etti. Bunda haklı idik, fakat biz de onlar kadar gülünç değil mi idik!

Meksikadaki kadul

“Meksiko,, da “Verakrüze,, edar giderek Meksikalı rekibimiz almamız teklifi karşısında kaldık. Hususî bir tren bizi firenk indolu tepeler, saman evli köyler, yah domuz sürüleri ve sivri sığır bölükleri arasından Meksiko payitahtına doğru götürdü. Güzeyarı tren durdu. Hizmet emenzenci, Avrupa güzellerini görmüş azmetmiş olan bir sürü adam tarafından trenin kuşatılmış olduğu haber verdi.

Pijamalarımızı giyerek vapur pencelerinden görüldük. O kaptan bir alkış tufanıdır koptu. kat bu kalabalık insanların gözünde endişe verecek gibi parlıyordu. Bir çok lisan bilen Mis İtalya tigi ibareleri tercüme ediyordu. Bunlar endişemizi azaltacak mütte yette değildi. Süvarinin biri İtalyaya göz koyduğunu kaba ba söyleyorduk. Bir başkası kızını beygirle kaçırmak için arka şile münakaşa ediyordu. Diğer Mis Belçikaya göz koymuştu. caba gözlerini bize dikmiş olan adamların elinden kurtulabilecek mi idik?..

Pek güç bir geçit atlattıyorduk. Galveston nizamnamesi mucibince genç kızlar bakire olmalı ve onların arasında analıkları bulunmalı. buki Meksikalıların düşünce bambaşka idi. Nasıl uyulmuştu di..

İş gene uzun bir müzakere halledildi. Sürüyü idare edenlerle sürüyü göz koyanlar nihayet uzlaştılar ve yolumuza devam ettik.. İki saat sonra ikinci bir kuşatması..

Bu sefer alışmıştık. Tebesüm ediyor, asla endişe duymuyorduk. İnsan hiç bir zaman kendini kuşaya kaptırmamalı. Biz, yedi kızdık. Yedi muhtelif milletli sil ediyorduk. Hiç birimiz bir dına tasallut eddiğini görmemi Analıklarımızda buna şahit oluyorduk.

Meksikoya bize taaruz eden den vardık.. Hazırlanmak için saat müddetimiz vardı. Onun sonra yedi milletin bayrakları bezenmiş sokaklarda araba ile laşacaktır..

Çok yorgunduk. Bu yorgunluk güzellikimizi iyice darbelemişti. Buna mukabil millî ve beynelmillî düzgünlere müracaat ettik. Yedi rupa milletinin Meksikodaki temsilcileri ve ileri gelenleri bir salonda bizi bekliyorlardı. Bize, kollarımızın zorla sarılarak yük çiçek demetleri verdiler. aşağıda heyecan içinde idi. konda gözüküktük, bir alkış tufanı dır koptu.. En çok:

“Viva Fransa!.., Diye bizi yorlardı. Belki de heyecandan na öyle geliyordu.

Nihayet Mis Meksika gözünü Yüzünün hututu gayet muntazam. Fakat yüzünde sinirden bir ifade görülen esmer bir kızdı. Rada da güzellik kraliçesinin habında dalavere döndüğü mahabaktı.

(Devamı var)

Macaristan Mektupları

25 bin izcinin toplandığı
MacaristandaTürk izcileri beynelmil teşkilâta
dahil olmadıklarından giremediler

Budapeşte, 10 (Hususi Muhabirimizden) — Dünya gençliği hakkında çok yüksek ehemmiyeti taşıyan büyük bir bayram vardı. Bu bayram (Jamboree) senesidir.

Jamboree, Şimali Amerikalı bir Hindyan milletinin dilinden alınan bir sözdür. Manası da, dostane toplanma demektir. Dünya milletlerinin genç izcileri de her üç beş sene bir defa böyle bir beynelmilele jamboreeye toplanıp onları çok izcilerle iştirak ederler.

Şimdi toplanılan jamboree izci hareketi tarihinde dördüncüdür. Şimdiki dünya izcileri Macar payitahtına yakın bulunan güzel bir parkta ve Macar kralının yazın sarayını havi olan Gödöl köyünde toplanmışlar..

VAKIT gazetesine muhterem okuyucularına malûmat vermek için jamboree resmen açıldığı gün Gödöl köyüne hareket ettim. Jamboree komandanlığı tarafından matbuat müdürü Andrássy Mihály bize izahat verdi..

Dördüncü dünya jamboreesinde dünyaca iktisat buhranı olduğu için 25,000 izci iştirak etmek için.. İştirak eden izciler arasında 13,000 izci hariçten geldi. Ve jamboreede 44 millet izcileri iştirak etmektedirler. Bunların arasında Avrupa, Asya, Afrika, Amerika ve Avusturalyadan gelenler var. Türk izcileri de geldiler. Fakat beynelmil izci teşkilâta dahil olmadıklarından dolayı jamboreeye iştirak edemediler. Yalnız onları gezebilirler..

Jamboree iki hafta kadar devam etmektedir. İştirak eden izciler hem Budapeşteyi, hem de Macaristanın başka güzel şehirlerini de köşelerini geziyorlar. Kampta herkes çadırlarda yaşamağa meyledir.

Açılma merasimi

Büyük açılma merasimi hiç bir zaman unutulmaz bir manzara idi. Koca bir meydan, yem yeşil bir tarla, bir tarafında büyük tahta yapılar üstünde ve elli bine yakın halk, Macar naibi hükümeti, karısı ve oğulları ile İsveç veliahtı ve karısı Macar başvekili Gömböş ile İtalyan mebuslar, bütün Macaristanın tanınmış adamları, ecnebi reisleri İngiliz, Fransız, Amerikan, Japonya, cenubi Afrikalı, Finlandiya v. s. İtalyan avangardist teşkilâtının 700 azası ile Türkiyeden gelenler, ihtiyar ve genç konuşan, kalabalık.. Bunların içinde şahane güzel kadınlar.

Büyük tarlanın diğer üç tarafında binlerce bayraklar altında 25 bin genç, dünya milletlerinin üyeleri..

Bugün yarını alkışlıyor
İzci musikisi Macar milli şarkı çalıyor: (Tanrı, nimetini bizi koruydu Macara..) Herkes ayağa

kalkıyor ve şapkasını alıp selâm veriyor. Büyük yeşil tarlanın bir köşesinde açılan yolda bir bembeyaz binek atı üstünde Macar naibi hükümeti Horthy Hz. ve kendisi ile izcilik hareketini kuran İngiliz jeneral Lord Baden Powell, Macar izcilerin başbuğu ve Jamboreein başkomandanı sabık Macar başvekili Grof Teleki Pal..

İzcilerin önünden geçerek yapılar önüne geliyorlar, orada atlarından inip Horthy Hz. ile Baden-Powell kürsüye çıkıyorlar ve birer nutuk söylüyorlar nutuklardan sonra izcilerin milletler geçidi başlar. İlk olarak Fransızlardan sonra 43 millet izcileri... Ne güzel bir manzara. ne büyük alkışlar!. Bugün yarını alkışlanıyor..

Geçitten sonra Macar naibi hükümeti arkasında toplanan ve bütün milletlere ait olan ve binlerce bayraklar, hakikaten bir bayrak ormanı gibi..

Evlâtlar şehri

Geçit esnasında Macar ve Leh izcileri ve İtalyan Avangradistlerinin küçük tayyareleri geçit bu lunğu yerin üstünde uçtular.

Geçitten sonra halk izcilerin taburunu görmeye çıktı. Milletlerin ve onların içinde oymakların ayrı, ayrı ordugâhları vardır.

Gödöllü güzel ormanlarında ve yaylalarında şimdi iki hafta kadar 25.000 kişilik nüfusu olan ve çadırlardan imar edilen, fakat telefonu, radyosu, su yolu ve her türlü modern tehzizatı ile izci polisi v. s. ye malik olan büyük bir şehir var.

Bu şehir genç evlâtların şehridir. Gerçekten bir masal şehridir.

Her dünya Jamboreesinin birer alâmeti farkası vardır. Şimdiki beynelmil Jamboreesinin alâmeti farkası ak bir geyiktir. Bu ak geyik Macar ve Hun milletlerinin milli esatirinin mukaddes hayvanıdır. Büyük Hun ve Macar milletlerinin asıl ataları olan iki kardeş: Hunor'u ve Magor'u yeni ve güzel memleketlere vardiyan bir ak geyikti

Dördüncü dünya Jamboreesinin ak geyiği de dünya izcilerini büyük harpten sonra dostane bir yolla daha güzel ve daha iyi bir istikbala doğru vardiyan!..

Végh Jenö

Asuriler teslim oluyorlar

BAGDAT, 13 (Taymis) — Resmen haber verildiğine göre Asurilerden 500 kişi yeniden Suriyeye iltica etmişler, geride kalan Asuriler Şarka doğru uzanan dağlara dağılmışlardır. Suriyeye geçen Asurilerden 250 sinin silâhları ellerinden alınmıştır.

Irak hükümeti, askeri harekâta nihayet bulmuş nazarile bakıyor. Yapılacak iş, âsileri birer birer yakalamaktan ibarettir.

Dağılan Asurilerin 48 saat zarfında teslim olmaları için bir beyanname neşrolunmuştur.

Kırım harbinde

Ölen Fransız askerleri için merasim

Kırım harbinde ölen Fransız askerleri için dün sabah Feriköy mezarlığında bir merasim yapılmıştır.

Fransız sefaretî ataşemiliteri Kont de Courson de la Villeneuve'un riyaset ettiği merasimde İstanbul Fransız baş konsolosu M. Dubois, ikinci konsolos M. Pigeonneau, üçüncü kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa namına Kemal, deniz müzesi müdürü Cezmi Beyler, İtalyan sefaretî ataşemiliter ve ataşenavalleri kolonel Manerini ile kumandan Soldatti ve İstanbuldaki Fransızlardan bazıları bulunmuşlardır.

Fransız sefaretî ataşemiliteri Kont de la Villeneuve, mezarlıkta ki âbidenin önünde bir hitabe söyleyerek ezcumle şöyle demiştir: — Buraya gelip kendisini temsil etmekteyim benden rica eden Fransız maslahatgüzarı namına, bu vazifenin ifası esnasında bize il tihak eden Türk ordu ve bahriyesi mümessilleriyle İtalyan ordu ve bahriyesinin mümessillerine bilhas sa teşekkür etmek isterim.

Bu toprakta istirahat eden Fransız asker ve bahriyelileri! Siz 1853 te dost bir milletin hürriyet ve istiklâlini müdafaa için gelmişsiniz. Efsanevî harp meziyetleri, cesareti, soğuk kanlılığı, yalnız dünkü tarihe değil, büyük bir şefin çizdiği bugünkü tarihe de yazılmış olan, Türk askerleriyle yan yana harp ettiniz.

Kırım ölüleri! Sizin fedakârlığınız, sizin gösterdiğiniz misal bey hude olmamıştır!..

Bu sabah da gene Feriköy mezarlığında Kırım harbinde ölen İtalyan askerleri için bir merasim yapılacaktır.

40 Kişilik tramvaylar işliyecek

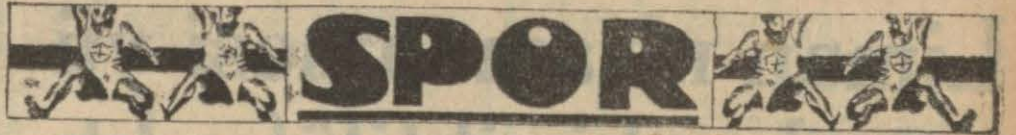
Tramvay şirketi 40 kişilik tramvaylar yapmıştı. Tecrübeler muvaffakryetle neticelendiği için şirket belediyeye müracaat etmiş, bu tramvayların işletilmesine müsaade edilmesini istemiştir. Belediye bu müracaatı tetkik edip keyfiyeti Dahiliye Vekâletine bildirecektir. Belediyenin kararı üzerine müsaadeyi Nafia ve Dahiliye vekâletleri verecektir.

Yunanistanda
Diktatörlük mü?

ATINA, 17 (Hususi) — Ayan meclisinin dünkü celsesinde M. Gregoriadis harbiye nazırı M. Kondilisi, 6 mart hâdisesine karşı mis zabitleri ordudan uzaklaştırılmak fikrinden dolayı şiddetle tenkit etmiştir.

M. Gregoriadis M. Kondilisin şimdiki tasavvurları ile eski hareketlerini mukayese etmiş ve mevzu bahis zabitler ordudan uzaklaştırıldıkları takdirde cümhuriyet rejiminin maruz kalacağı tehlike üzerine nazarı dikkti celbeylemiştir

Hatip sözlerini bitirirken zabitlerin ordudan uzaklaştırılmalarındaki hedefin M. Kondilis tarafından bir diktatörlük tesisi olduğunu, M. Kondilisin bu husustaki kati kararlar vermiş bulunduğunu söylemiştir.

Bugünkü Müsabakalar

Büyükderede Türkiye Yüzme birincilikleri,
Veliefendide dördüncü at yarışları

Bugün muhtelif yerlerde spor hareketleri vardır. En mühimmi, dün tafsilâtını verdiğimiz Türkiye yüzme birincilikleri müsabakalarıdır. Bumüsabakalara Büyük derede lidoda saat on üçten itibaren başlanacaktır. Diğer spor hareketi Veliefendi koşu yerindeki at yarışlarıdır.

Yüzme birincilikleri hakkında dün lâzım gelen tafsilâtı verdiğimiz için bugün başka şey yazmaya lüzum görmüyoruz.

Yalnız şunu işaret edelim ki bugünkü mücadelenin en fazla İstanbul yüzücülerile İzmir yüzücüler arasında geçmesi ihtimali kuvvetlidir. İstanbula futbolda olduğu gibi su sporlarında da en kuvvetli rakip sayılan İzmirli yüzücülerin dereceleri Anadolu Ajansının işaretine göre şunlardır:

100 metre serbest:	Alp bey	1,41
200 " "	Rasim	3,6
400 " "	Alp	6,18
100 "sırtüstü: Salâhattin		1,41
200 " kurbagalama: Alp		3,19
1500 " serbest:	Rasim	30 dakika.

Atlama — Sekiz harekette 62 puanla Rasim bey.

Fenerbahçenin tertip ettiği gezinti

İstanbul, 17 (A.A.) — Fenerbahçe spor klübünden: Klübümüz kazandığı müteaddit şampiyonlukları tesîden 20 ağustos 1933 pazar günü bir deniz eğlencesi tertip etmiştir. Akay idaresinin Pendik vapurule Saat 13,15 te Kadıköyünden hareket edilerek Yalova'ya gidilecek ve orada eğlenceler, yüzme ve tenis müsabakaları yapılacaktır. Şampiyonaya iştirak etmiş sporcularımızın davetiyelerini almak üzere klübe müracaatları rica olunur.

Davetiyesiz bilâ istinâ kimse iştirak edemez.

Sporcular
Yarın Rusyadan
döneceklerdir

MOSKOVA, 17 (A.A.) — Türk spor heyeti dün tayyare ile Odesaya gelmiştir. Heyet Tayyare meydanında Odesa teşkilâtı ve mahalli hükümet mümessilleri tarafından karşılanmıştır.

Türk heyetince Ukraynanın en iyi sporcularından bir grup refakat etmektedir.

Bir buçuk aydanberi Rusyanın muhtelif şehirlerinde muvaffakiyetli maçlar yapan sporcularımız yarın sabah Rusyadan şehrimize geleceklerdir.

Sporcularımız sabah dokuzda Galata rıhtımına çıkacaklardır. Sporcular Halk Fırkası erkânı, federasyon âzaları, klüp murahhasları ve bir çok sporcular tarafından karşılanacaklardır.

Şehir bandosu da rıhtımda hazır bulunarak milli marşlar çalacak, merasim yapılacaktır.

Sporcular otomobillerle Cumhuriyet Halk fırkası vilâyet merkezine gelecekler ve şereflerine verilecek çay ziyafetinde bulunacaklardır.

Rusyadan gelecek sporcularımızı karşılamak için

İstanbul halkevi reisliğinden: Cevdet Kerim beyefendinin reisliği altında halkevleri namına Rusya'ya giden ve orada muvaffakiyetli bir spor dolaşması yapan sporcularımız 19-8-933 Cumartesi günü saat 8,30 da Galata rıhtımına gelmiş olacaklardır.

Kendilerini karşılamak üzere evimize ve kulüplerimize mensup bulunan arkadaşların o saatte rıhtımda bulunmaları ve İstanbul muntakasından kulüplere yapılan tamim veçhile denizci kulüplerin de futaları ile seyrisefain önünde vapuru karşılamaları rica olunur.

Yeni malî teşkilât

Şehrimizde eylülün birinden itibaren tatbik edilecek yeni malî teşkilât hazırlığı hararetili ve müsbet bir sahaya girmiştir. Çünkü teşkilât için Maliye vekâletinden beklenen talimatname dün gelmiş ve onun rehberliği ile teşkilât esaslarının tesbitine başlanmıştır. Teşkilât komisyonu dünden itibaren kadroya dahil bütün memurlarla ayrı ayrı konuşarak kendilerinden kaç senelik memur olduklarını ve tahsillerinin derecesini öğrenmektedir.

Sayısı 1200 kadar tutan İstanbul Maliye kadrosunda esaslı değişmeler olacağı ve tasfiye işinin memur sicillerinin tetkikinden sonra tetkik edileceği söylenmektedir.

Hariçten alınacak yeni memurların sayısı da bu tetkikatın tabii bir neticesi olmak üzere meydana çıkmış olacaktır.

Defterdarlığın yerine kaim olacak murakabe heyetinin kimler tarafından teşkil edileceği hakkında henüz resmi malûmat yoktur.

Yeni memurluklar için Defterdarlığa verilen istidaların yekûnu gün geçtikçe kabarmaktadır.

Yeni bir riyaziye kaidesi

Fen fakültesi sabık müderrislerinden Hüsnü Hamit bey yeni bir riyaziye kaidesi bulmuştur. Hüsnü Hamit bey bunu beynelmil riyaziye kongresine bildirecek ve kaidenin kendi ismine izafe edilmesini isteyecektir.

Mersin yeni mahsulü

Mersin, 17 (A.A.) Dün borsada Mersinde yetişen yeni mahsul iane pamuğunun batmanı 600 kuruştan satılmıştır. Ve yeni mahsulün borsaya gelişi münasebetile merasim yapılmıştır.

Liman nizamnamesi yüzünden bir ihtilâf çıktı

Deniz Ticaret müdüriyeti ile Gümrük idaresi iktisat vekâletinden soruyorlar

Yeni liman nizamnamesinin gümrük idaresine ve a'âkadar makamlara tebliğ edildiğini dün yazmıştık.

Oğrendiğimize göre liman nizamnamesinin teşyi ve istikbalcilere ait olan kısımlarının tatbikinde Deniz Ticaret müdüriyeti ile Gümrük idaresi arasında ihtilâf çıkmıştır.

Deniz ticaret müdüriyeti yeni nizamnamenin halka müşkiât değil bilâkis yolculara ve halka kolaylık olması için tanzim edildiğini bildirmektedir.

Müdüriyet aynı zamanda gümrük idaresinin limana dabil olacak vapurların rıhtıma yanaşmadan evvel kontrolü lâzım geldiğini iddia etmekte ve Çanakkale

boğazından gelecek vapurların Çanakkaleden itibaren, Karadenizden gelecek vapurların boğazdan itibaren gemi içinde kontrol edilmesi icap ettiğini ısrarı sürdürmektedir.

Gümrük idaresi nizamname'de bu hususun tasrih edildiğini ve vapurların rıhtıma yanaştıktan sonra çıkan yolcuların gümrük salonunda muayene edileceğinden ısrar etmektedir.

Deniz ticaret müdüriyeti gümrük idaresinin bu ısrarı üzerine İktisat vekâletine müracaat ederek ne suretle muamele yapılması lâzım geldiğini sormuştur.

Gelecek cevaba göre yolcuların muayene yerleri ve şekilleri, istikbale ve teşyie gelenlerin vaziyetleri tesbit edilecektir.

Misafirimiz M. Heryo dün Bulgaristandan geldi

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)
"— Bulgaristan seyahatim çok iyi geçti. Türkiye hükümeti, Varnadan buraya beni getirmek için Zaferi göndermekle büyük zahmet ve külfet ihtiyar etmiştir. Çok memnun ve minnettarım. Geminiz çok güzel! Euraya fevkalâde bir süratle geldik. Varnadan dokuz buçukta hareket etmiştik. Buraya birkaç saatte geldik.

Türk denizcilerinde gördüğüm ikram ve samimiyet, onların yüksek ve kıymetli askerlik kabiliyetlerinin hayranıyım!.. Bir muharririmiz Üniversal ajansının bir muharririyle birlikte dün akşam geç vakit M. Herriot'yu Perapalastaki dairesinde tekrar ziyaret etmişim. Bu sırada Üniversal ajansı için makale yazmakla meşgul bulunan ve gömlekle oturan M. Herriot:

"— Sizi böyle kabul ettiğimiz için beni mazur görünüz. Çok meşgulüm, sizi bekletmek istemedim. Bulgaristan seyahati intibalarım fevkalâdedir. Zaferi torpitosile yaptığım seyahat intibaları da fevkalâde..

Sofya kongresinde buhran, işsizlik, gümrük mâniaları ve Avrupa Radikal fırkaları üzerinde görüş-tük. Netice umumî memnuniyeti mucip oldu. Yakında bu müzakerelerin semerelerini toplamağı ümit ediyoruz.

Sofyada ve Varnada yaptığım gezintiler esnasında herkesi işte ve çalışır gördüm. Bu, terakki etmek isteyen bir memleket için iyi bir işaretir..

Fransız meb'usunun sözleri

M. Herriot'ya refakat eden Fransız meb'uslarından M. Jules Julien ile görüştük. Fransız misafirin Bulgaristan seyahatlerinden çok memnun kaldıkları, iyi intibalar edindikleri anlaşılmalıdır. M. Herriot'nun demokrattığı ve müsavilîği Bulgarların sempatisini celbetmiş, Bulgaristanın her uğranılan yerde binlerce kişi sabık Fransız başvekilini alkışlamıştır.

"Beethoven,, isimli bir eser yazmış olan M. Herriot Sofya-

da fakir çocuklar menfaatine Beethoven hakkında bir konferans vermiş. Bu konferansta 20 bin leva kadar hasiât temin edilmiştir.

M. Herriot Bulgaristanda halk ile de temas etmiştir. Bir köyde yaptığı gezinti esnasında bir kır kahvesinde oturmuş, halk kendisini tanımış, karpuz ve şarap ikram etmişlerdir.

M. Herriot kralın kardeşi olan prensin daveti üzerine Varnaya da gitmiştir.

Torpitomuz ve Varnalılar
Zaferi torpitomuzun, M. Herriot'yu almak üzere Varnaya gidişi halkın bararetti tezahüratına vesile teşkil etmiştir. Varna halkı gemiyi görmek istemişler, verilen müsaade üzerine halk gemiyi gezmiş, ziyaretçilere ızzat ve ikram edilmiş, zabıtların delâletine gemi gezdirilmiştir.

Misafirimiz Heryo

Dünkü Fransızca İstanbul gazetesinde (A. Emru lah) imzasile bir başmakale çıkmıştır. (Misafirimiz Heryo ve Türkiye) başlığı altında neşredilmiş olan bu başmakalede sabık Fransız Başvekilinin memleketimize gelişinden dolayı memnuniyet hissiyatı izhar edildikten sonra deniyor ki:

"M. Heryo her vakit Türkiye'nin samimi dostu olmuştur. Ve dostluk hayatını izhar etmek için bugünkü seyahatini beklememiştir. Heryo ilk defa Türkiye'ye geldiği zaman Türk milleti mevcudiyet ve hürriyetini müdafaa için büyük bir mücadeleye girmiş bulunuyordu. Heryo bu seyahatten Türkler hakkında çok iyi intibalar muhafaza etmiştir. Şimdi Gazi hazretlerinin rehberlikleri altında memlekette her bir an terakki ve inkişaf safhalarını yakından görmek fırsatını bulacaktır. Bu müşahededen Heryo'da şu kanaat hasıl olacaktır ki Mustafa Kemal Türkiye'si yalnız lehî terakkiyat zahasında ilerlemiş değildir. Aynı zamanda beynelmilel mühim bir sulh âmilidir. Heryo Türkiye'nin Fransaya karşı o' an ananevi dostluğunu bilir. Araya geçici bir takım hadiseler girmiş olmakla beraber bu dostluk mahfuz kalmıştır. Bina-

Kısa tulumevç

Marconi'nin yaptığı tecrübeler

Roma 17 (A.A.)— İtalyan akademisinin dün yaptığı toplantıda ayandın Marconi'nin kısa tulumevç'ler hakkındaki kısa tecrübelerine dair ehemmiyetli beyanatta bulunmuşur.

Marconi'nin bilhassa 150 kilo metrelük bir sahada 60 santimetrelük tulumevç'ler ile yaptığı te'siz telgraf ve telefon muhaberelelerinde elde ettiği değerli neticeleri anlatmıştır.

Marconi ileride yapacağı daha başka tecrübe'ler bittikten sonra kullandığı usul ve elde ettiği neticeler hakkında etraflı bir rapor neşreedeceğini söylemiş, bu neticelerin te'siz muhabirleri sahasında çok mühim bir ileri adımı teşkil edeceği ümidinde olduğunu da ilâve etmiştir.

Büyükadada kumar

Evvelki akşam Büyükadada Alinin kahvesinde kumar oyna-makla meşgul o'an Bartınlı Mehmet, Mustafa, Remzi ve arkadaşları yakalanmışlardır.

Sivas belediyesinin yeni pınarı

Sivas belediyesi belediye karşısındaki eski kepenek pınarını kaldırarak Sivas - Erzurum hattı müteabhid Mühürdar zade Nuri Beyin İstanbulda hususî yaptırarak meccanen gönderdiği memurlarla yeni ve güzel bir pınar yaptırmıştır.

Bir borç yüzünden yapılan cinayet

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)
caddesinde bakkal Niyazi efendiyi kefil göstererek Bahçekapıda Celâl bey hanında sarraf Menteş Kasavi efendiden 60 lira borç para almıştır. Zihni aradan birkaç ay geçmesine rağmen borcunu ödemediği, Kasavinin müracaatlarını da reddedince sarraf icraya müracaatederek haciz kararı almıştır. Menteş Kasavi yanında icra memuru olduğu halde Zihninin Feriköyündeki dükkanına gitmiş, eşyaların kaldırılmasına başlanmıştır. Bu vaziyet karşısında Zihni Menteş Kasaviye:

— Paranın yarısını vereyim de haciz kaldırım diye yalvarmıştır. Sarraf bu sözlere inanmıyarak haciz yapılmasında ısrar etmiş ve eşyayı kaldırtmak üzere bir araba aramışa çıkmıştır.

Zihni işin gittikçe sarpa sarıldığını anlayınca Menteş Kasavinin peşine takılmış, dükkârdan 100 metre kadar uzaklaşınca bıçağını çekerek Menteş Kasavinin üzerine atmıştır.

Yahudi sarraf hemen feryadı koparmışsa da genç Arnavut bıçağını sarrafın göğsüne saplamış, Menteş Kasavi kanlar içinde yere yuvarlanmıştır. Zihni sarrafın yere yuvarlandığını görünce kaçmış, sarraf otobüsle hastaneye kaldırılmıştır.

Menteş Kasavi hastanede bir saat sonra ölmüştür. Katil Mecidiye köyünde saklandığı bir evde yakalanmıştır.

Zihni cinayeti itiraf etmiştir.

enaleyh bu dostluğa büyük bir kıymet veren Türkiye iki memleket arasındaki dostluğun daha müfit bir şekilde dünya sulhuna hizmet edecek surette takviyesini arzu eder.

TAYYARE

Hava korsanlarına karşı harp ilânı

Bir yıl sonra tayyareler yedi mi yüksekten uçabilecekler ...

Son günlerde İngiltere, Fransa ve Belçika arasında bir takım hava korsanlarının kaçakçılık yap-makla meşgul oldukları anlaşıl-mış ve bu üç devletin bu çeşit korsan-lara harp ilân etmeleri kararlaştırılmıştır.

Kaçakçılık yapan tayyareleri ele geçirmek için takibat yapılmak-tadır. Bundan böyle kaçakçı tayyare görüldükçe mitralyözlerle mücehher seri bir takip tayyaresi hareket edecek ve bu kuvvet Fransa, İngiltere ve Belçika tarafın-dan hazırlanacaktır.

Tayyarelerin en çok kaçırıldığı mallar; ipek, içki, tütün ve kokulardır.

Yüksekten uçacak

Geçenlerde tek başına devri âlem yapan tayyareci Villey Post, tayyareciliğin önümüzdeki yıl içinde ne kadar terakki edeceği hakkında mühim beyanatta bulundu. Mister Post diyor ki:

"— Arzın sathından yedi yükselmek imkânı hasıl oldu. Bir yıl sonra saatte 300 den 700 mile dar süratle uçmak imkânı hasıl olacaktır. Bu çeşit tayyarelerin uçmaları kapalı kamaralar içinde olacak ve teneffüs için kâfi miktarda oksijen taşıyacaktır.

İki sene geçmeden tayyareciler en müthiş düşmanları olan sis-yenecekler ve âletlerine güvenen bir tarafa bakmadan uçacaklardır.

Tayyarelerin bir hasmı da kumardır. Bunlar tayyarelerin üzerinde birikmekte ve tayyarenin hareketine mani olmaktadır. Bu da taraf edilecektir.

Ben tayyareciliği yükseltmek için bütün kazancımı harç edeceğim..

Mister Post ileride yapacağı işler hakkında bir şey söylememek ve bunu gizli tutmayı daha müstahab görmüştür.

Mısırlı misafirlerimiz bugün Ege ile geliyorlar

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)
beli, Suadiye gezilecek, akşam üzeri Turing klüp Park otelde bir ziyafet verecektir.

Pazartesi günü Çamlıca ve Beylerbeyine gidilecek, Matbuat cemiyeti bir öğle yemeği verecektir. Misafirleri pazartesi akşamı Yalovaya gidecekler, ertesi günü İstanbula dönerek Ankaraya hareket edeceklerdir.

VAKIT; kardeş ve dost hisleriyle bağlı olduğumuz Mısır mensup aziz misafirleri selâmlar ve "Hoş geldiniz!,, der.

Mısırlı münevverlerin bu ziyareti Türkiye ile Mısır arasındaki karşılıklı dostluğun, bir kere daha, tezahürüne ve iki memleketin birbirlerini daha yakından tanımasına bir vesile teşkil edecektir.

Heyet İzmirden geçerken

İZMİR, 17 (A. A.) — İskenderiyeden bu sabah limanımıza gelen Ege vapuru ile Mısırın belli başlı doktorlarından ve gazetecilerinden müteşekkil bir heyet gelmiştir.

Halkevi idare heyeti tarafından karşılanarak şehre çıkarılan heyet âzası, vilâyeti, belediyeyi ve Halk-evini, erkek muallim mektebiyle san'atlar mektebini ziyaret etmiş ve Gazi heykeline çiçekler koymuşlardır.

Heyet şerefine Halkevi tarafından birinci kordonda şehir gazinesinde bir öğle ziyafeti verilmiştir.

Ziyafette vali Kâzım Paşa ile belediye reisi, Halkevi idare heyeti reisi, C. H. Fırkası idare heyeti reisi, boro reisi, memleket hastahanesi başhekimi ve bazı doktor-

lar, matbuat mümessilleri bulunmuşlardır.

Ziyafetten sonra, heyet Karşıyakaya giderek kız mektebiyle dilsiz mektebini ziyaret etmişler ve akşam üstü aynı vapurla İstanbula hareket etmişlerdir.

Otobüs seferleri

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)
Her gün binlerce insan vapurlardan şimendiferden, tramvaydan ayrılarak otobüslere atlamakta ve bazan daha çabuk, bazan daha ucuz gitmek için otobüsleri tercih etmektedir.

Sabah ve akşamları Sirkeci, Taksim, Kadıköy, hele cuma ve pazar günleri sayfiye civarlarına gidilen otobüs istasyonları müthiş bir kalabalıkla dolup boşalıyor.

Bu vaziyet karşısında otobüsler hakkındaki nizamların çok sıklaştırılması lâzım gelmektedir.

Filhakika çok defa otobüs sürüşlerine bel bağlayan iş güç sahipleri bunların intizamsızlıklarından son derece şikâyetçidirler. tren veya vapurla irtibatlı olan otobüslerde bu intizamsızlık birer larmı üzüntülü bir vaziyete dönüşmektedir.

Çünkü otobüslerin kalkma saatleri belli değildir, vapura yetişmek için bazan yarım saat kala bazan on dakika kala hareket etmekte mahzur görmezler.

Bir de otobüslere binenlerin istirahatı değil, selâmeti de düşünülmemektedir. 18 kişiden fazla otobüslere 24 kişinin binmesi defa görülmektedir.

Ucuzluk.. temizlik.. Sür'at

VAKIT YURDU KİTAP KİSMİ

ÇALIŞMIYA BAŞLADI

**Basılacak Kitaplarınızı ..
Yapılacak Cetvel işlerinizi ..
Makbuzlarınızı ..
Defterlerinizi ..
Baskıya Ait Her işinizi ..**

VAKIT YURDU

**Her Yerden Çok Ucuz Yapar
istediğiniz yerden fiyat alabilirsiniz.**

Vakit Yurdunun Fiyatı Heryerden Ucuz olacaktır

3. K. O.

Satınalma Komisyonu ilânları

Ankara merkez kumandanlığı
sın alma komisyonundan: Yirmi
bin kilo sade yağ kapalı zarf us-
ulüyle münakasaya konulmuştur. İ-
halesi 2 Eylül 1933 cumartesi saat
14 tedir. Şartnamesini görmek için
İstanbulda Fındıklıda üçüncü kol
ordu satın alma komisyonuna mü-
rayenesinde teminat ve teklif mek-
tuplarını makbuz mukabilinde An-
kara merkez kumandanlığı satın
alma komisyonu riyasetine verme-
leri. (3236), (3854).

İstanbul altıncı icra memurluğundan:
Eminönünde Rihtim hanında 2 num-
rada mukim Nemli zade Besim beye:
Kilimli Kömür madenleri Türk an-
onim şirketinin bir kıta emre muharrer
senet zimmetinizde ikiyüz kırk türk li-
rası alacağı olup Haciz yoluyla takip ve
tahsil edilmek üzere dairemize 932-7931
numara ile müracaat ederek tarafınıza
gönderilen ödeme emri mübaşirinin ver-
diği meşruhata nazaran ikametgâhınızın
mevhalihetinde binaen bilâ teblig vücut
etmiştir. Tarihi ilândan itibaren bir ay
zarında mezkûr alacağın tamamını
veya bir kısmını veya takip talebine bir
yine bu müddet içinde icra iflâs kanu-
nunun 74 inci maddesi mucibince mal
beyanında bulunmanız aksi takdirde hap-
sile tazyik edileceğiniz ve hakikata mu-
hâpsile beyanda bulunduğunuz takdirde
mahkemeye cezalandırılacağınız ödeme emri
makamına kaim olmak üzere ilânen
teblig olunur.

(6505)

Fatih sulh üçüncü hukuk mahkeme-
sinden:
Fatihte Dülgerzade mahallesinin Boş-
nak sokagında 11 No. rulu hanede mu-
kîm İken vefat eden Kadri ve mahdumu
Yusuf beylerin terekesi meyânında bu-
lunan irankârî halılar ve eşyayı beytiyesi
24 - 8 - 933 Perşembe günü saat 10
dan itibaren mezkûr hanede açık art-
tırma suretile satılacağı ilân olunur.
(6486)

Posta Telgraf Telefon Binalar ve Levazım Müdürlüğünden:

6/8/933 tarihinde kapalı zarfla münakasası icra olunacağı
Gazetelerle iân edilmiş olan Ankara ve İstanbul Telsizlerimize
muktazi 182 küsur ton Gazoil için tarihi mezkûrda hiçbir talip
müracaat etmediğinden Kanunun madde mahsusasına tevfi-
kan ihtiyacımızın pazarlıkla teminine karar verilmiş olduğundan pa-
zarlığa iştirak edecek olanların 22/8/933 tarihine müsadif Salı
günü saat 14 de Yeni Postahanedeki müteşekkil komisyona mü-
racaat etmeleri ve bu bapdaki şartnameyi her gün mübayaat
şubesinden alabilecekleri ilân olunur. (3185)

Hatıralar ve Vesikalar

Harp kabinelerinin isticvabı

Bu eser, mütarekeden sonra, umumî harp mes'ullerinin di-
vani âlideki isticvaplarını, resmî vesikaları ihtiva etmektedir.

Harp kabineerinin isticvabında

Bütün harp senelerinin ve mütareke yıllarının en canlı saf-
halarını, bu eserde bulacak, lezzetle, merakla okuyacaksınız.

600 sayıfalık kitap bir lira

Dağıtma yeri VAKIT matbaası

Darüşşafaka müdürlü- ğünden:

Darüşşafakaya iâşe ve ibatesi
mektebe ait olmak üzere azamî
50 lira ücretle alınacak bir kaç
muavinin aynı zamanda Orta ve
lise sınıflarında ders alabilmesi ve
orta tedrisat muallimliği için Ma-
arif Vekâletince aranılan evsafı
haiz olmaları lâzım geldiğinden
talip olanların şeraitini anlamak
üzere vesaikile beraber nihayet A-
ğustosun 20 sine kadar mektep i-
dairesine müracaatları. (4012)

U. Garih Diş kabinesi

Beyoğlu, İstiklâl
caddesi, Galatasa-
ray istasyonunda Recep Bey apartma-
nına nakledilmiştir. Kapısı Mektep so-
kak, İnci kat No. I-Tel. No. 41721

Sahibi, MEHMET ASIM

Neşriyat Müdürü: I. Safa

VAKIT Matbaası - İstanbul

Ticaret İşleri umum müdürlü- ğünden:

30 ikinci teşrin 330 tarihli ka-
nun hükümlerine göre tescil edil-
miş olan ecnebi şirketlerinden
Fransız tabiiyetli (Sosyete Fran-
sez pur lö Komers de taba -
société Française pour le com-
merce des taboes) şirketi bu
kere müracaatla 21 temmuz 933
tarihinden itibaren Türkiyedeki
muamelâtını tatil edeceğini bildir-
miştir. Mezkûr şirketle alakası bu-
lunanların şirkete ve icabında İst-
anbul mıntakası Ticaret müdür-
lüğüne müracaat eylemeleri ilân ol-
lunur. (5590)

ZAYI

1927 senesinde 35 inci ilk
mektepten aldığım şehadetna-
memi gaip ettim. Yenisini çıkar-
cağımı au eskisim için şükretti-
yorum.

176 İabsin

Rize Orta Mektebi Müdürlüğünden:

Rizedeki Askerî Depo binasının Orta Mektep haline geti-
rilmesi için yapılacak "11,835,, lira keşifli tamirat ve inşaat
31 - 7 - 933 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf
usulile münakasaya konulmuştur. Münakasa 20 - 8 - 933 pazar
günü saat on beşte, Rize Orta mektebinde toplanacak Komis-
yonca yapılacaktır. Taliplerin fennî ehliyeti haiz mimar veya
mühendis olmaları, yahut mimar veya mühendis istihdam ede-
ceklerine dair Noterlikten tastikli vesika ibraz etmeleri lâzımdır.

Münakasa teklifnamesi şu şekilde olacaktır.

A - Talipler bir zarf içine Fennî ehliyet vesikası ve inşaat
bedelinin Yüzde yedi buçuğu nisbetinde olmak üzere vilâyet
defterdarlığı veznesine yatırılmış nakit makbuzu veya hazine bo-
nosu veya devletçe muteber bir bankanın teminat mektubunu
ve Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı olduklarına ve bir defada
On iki bin liralık her hangi bir binayı mükemmelen yaptıklarına
dair olan vesikalarını koyacaklardır.

B - İkinci zarfın içine muvazzah adreslerini havi olmak
üzere inşaat taahhüt teklifnamesini koyacaklardır.

Bu iki zarf Üçüncü bir zarfa konarak kapatılacak ve üzeri
talibi Tarafından Kırmızı mumla mühürlenerek, Rize Orta Mekte-
binde müteşekkil inşaat komisyonu Reisliğine, ihale günü olan
20 - 8 - 933 pazar günü saat On dörde kadar tevdi edilmiş bu-
lunacaktır. Taliplerin proje şartname ve keşif evrakını görmek
üzere Rize Orta mektebi Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân
lunur. (4129)

Asariatika Müzeleri Umum müdürlüğünden

Odun	Mangal Kömürü	Kok
Çeki	Kıye	Ton
80	15000	54

İstanbul Asariatika Müzeleri için açık münakasa ile satın alı-
nacak olan yukarıda miktar ve cinsleri yazılı mahrûkatın Ağus-
tosun 24 üncü perşembe günü saat 14 de ihalesi kararlaştırıl-
mıştır. Talipler şartları öğrenmek üzere Salı ve Cumadan maa-
da her gün Asariatika Müzeleri Dahiliye Müdürlüğüne müraca-
at edebilirler. 3866

İstanbul mıntaka san'at mektebi müdürlüğünden:

Mektebe yeni talebe kaydına başlanmıştır.

17 Ağustos perşembe günü saat 17 ye kadar devam edile-
cektir.

Leyli meccanilik için şartlar:

1 - Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinden ve İstanbul, Kocaeli,
Zonguldak, Samsun, Ordu Vilâyetleri halkından olmak.

2 - 16 yaşından yukarı olmamak ve san'at tahsiline uygun
bünyede olduğu mektep Doktorunun raporu ile anlaşılacak.

3 - İlk mektepten şahadetnameli olmak ve bu mekteplerde
okunan derslerden yapılacak müsabaka imtihanında kazanmak.

4 - Mektep müdürlüğüne verilecek bir istida ile birlikte
aşî şahadetnamesi, nüfus cüzdanı, mektep şahadetnamesi, dört
adet kartonsuz vesika fotoğrafı getirmelidir. "3835,,

Posta T. T. Binalar ve Levazım Müdürlüğünden:

idare ihtiyacı için mübayaası muktazi 9000 kilo 1 m/m Lev-
ha tuya ile 500 kilo kurşun kapalı bakır tel aleni suretle mün-
kasaya konulmuştur. Mezkûr malzeminin 23 - Ağustos - 933 tari-
hine müsadif Çarşamba günü saat 14 de münakasası icra edile-
ceğinden taliplerin bu bapdaki şartname ve nümuneyi görmek
için her gün münakasaya iştirak için de yevmü mezkûrda saat
14 de yeni Postahanedeki Mübayaat komisyonuna müracaat-
ları. (3652)

İstanbul maarif müdürlüğünden:

Esalliyet ve Ecnebi mekteplerinde münhal muallimlik bulun-
madığından beyhude yere idareye müracaat edilmemesi. (4215)

İstanbul Belediyesi ilânları

İstanbul Belediyesinden: icra edilmekte olan kanalizasyon
ameliyatı dolayısıyla 19/8/933 tarihinden itibaren küçükpazarda
Bodrum ve Hayriye sokaklarile Ayazma kapıya kadar Kible çeş-
me caddesinin bilcümle vesaiti nakliyyeye kapalı buluoacağı ilân
o'unur. (4212)

Beşiktaş Belediyesinden: Arnavutköyünde Amerikan Kız
Koleji mektebi önündeki Belediye malı iskele bir sene müddet-
le kiraya verileceğinden talip olanların 2/Eylül/933 cumartesi
günü saat 15 de Daire Encümenine müracaatları. (4214)

Mekteplerin Açılması Yakınlaştı

Bütün Kitaplarınızı Bu Yıl

VAKIT

Kitaphanesinden Alacaksınız!

Maarif Vekâletinin bütün neşriyatı, ortamektep ve lise kitapları ilkmekteplerin tarihleri ve başka kitapları... Bunlar yalnız bizim kütüphanede ve üzerlerinde yazılı fiyatlarla satılıyor.

Istanbuldaki talebe ile velileri, mektep müdürleri istediklerini bu yıl yalnız Ankara caddesinde Vakıt kütüphanesinde bulacaklardır.

Türkiyenin her yerindeki mekteplerin ihtiyaçları için de umumî satıcı (Vakit) kütüphanesidir.

(Vakit) bu yıl ortamektebi ve lisesi olan her yerde bir satış merkezi kuruyor. İsteyenler kitaplarını yine üzerlerinde yazılı fiyatlarla bu merkezlerde bulacaktır. Bunların adreslerini yakında bildireceğiz. Şimdilik Maarif Vekâleti mektep kitaplarının adlarını, fiyatlarını, mektep sınıflarına göre ayırarak aşağıya yazıyoruz:

İlkmektep		
4 üncü sınıf		
Kitabın adı	Müellifi	Kuruş
Çocuklara teganni dersleri	Zeki	40
Tarih I	Maarif Vekâleti	15
Ev idaresi	I.Hilmi	40

5 inci sınıf		
Kitabın adı	Müellifi	Kuruş
Tarih II	Maarif Vekâleti	15

Muallim mektepleri		
10 uncu sınıf		
Kitabın adı	Müellifi	Kuruş
Beden terbiyesi	Selim Sırrı	120
Çocuk ruhu	Ibrahim Alâeddin	135

Sınıflara göre tasnif		
6 (Orta ve Lise 1)		
Kitabın adı	Müellifi	Kuruş
Edebî kıraat nûmuneleri I	Halit Fabri	45
Fen bilgisi	Maarif Vekâleti	50
Medenî bilgiler I	Afet	50
Ortamektep tarihi I	(Basılmaktadır)	—
Riyaziye dersleri	Maarif Vekâleti	55

Sınıflara göre tasnif		
7 (Orta ve Lise 2)		
Kitabın adı	Müellifi	Kuruş
Biyoloji I	Maarif Vekâleti	65
Edebî kıraat nûmuneleri II	Halit Fabri	55
Fen bilgisi II	Maarif Vekâleti	50
Medenî bilgiler I	Afet	50
Ortamektep tarihi II	(Basılmaktadır)	—
Riyaziye dersleri II	Maarif Vekâleti	55

Sınıflara göre tasnif		
8(Orta ve Lise3)		
Kitabın adı	Müellifi	Kuruş
Biyoloji	Maarif Vekâleti	65
Edebî kıraat nûmuneleri III	Halit Fabri	70
Fen bilgisi III	Maarif Vekâleti	50
Medenî bilgiler II	Recep	50
Ortamektep tarihi III		
Riyaziye dersleri III		
Ev idaresi	I. Hilmi	40

Sınıflara göre tasnif		
9 (Lise 1)		
Kitabın adı	Müellifi	Kuruş
Cebir I	i. Hikmet	85
Fizik I	Kemal Zaim	90
Hayvanî teşrih	Seraceddin	100
Hendese I	Nâzım ve Hilmi	90
Nebatî teşrih	Hayri	75
Tarih	Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti	140

Sınıflara göre tasnif		
10 (Lise 2)		
Kitabın adı	Müellifi	Kuruş
Büyük devletler coğrafyası	Behçet ve Faik Sabri	225
Cebir II	i. Hikmet	75
Fizik II	Kemal Zaim	125
Hendese II	Nazmi ve Hilmi	65
Jeoloji	I. Tefik ve Malik	125
Tarih II	Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti	170

Sınıflara göre tasnif		
11 (Lise 3)		
Kitabın adı	Müellifi	Kuruş
Ahlâk	Mustafa Namık	90
Aniyon ve kation	Nakiddin	90
Cebir I	M. Halit	145
" II	"	150
" III	"	170
Edebî yeniliğimiz I	Ismail Habip	120
" II	"	185
Estetik	Suut Kemalettin	25
Fizik	Kemal Zaim	125
" (Edebiyat şubesi için)	"	75
Hendese III	Nazmi ve Hilmi	65
İçtimaiyat	"	75
Kimya III	Nakiddin	120
Kozmografya	Ali Yar	125
Mantık	Hasan Ali	100
"	Tezer	50
Medenî bilgiler II	"	50
Metinlerle muasır Türk edebiyat tarihi I	M. Nihat	165
" II	"	135
Metafizik	Suut Kemalettin	25
Mihanik dersleri	Hayri ve Nazmi	100
Müsellesat	Ali Yar	125
Tarih III	Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti	150
" IV	"	125
Tersimî ve terkimî hendese dersleri	Lütfi	80
Türk edebiyatı antolojisi	Ali Canip	200
Umumî filozofi	Zekeriya ve Hatemi	135

Karaciğer - Mide - Barsak Taş, kum hastalıklarının kat'ın tedavisi için

Tuzla İçmeleri - Sarkın Karlısbadı

En Son Konforlu Yeni Otel - Pansiyon - Lokanta - Plâj

Hergün Köprüden saat 6,30-7,35-8,20-10-11-13,15-15,10 da Haydarpaşaya giden vapurların trenleri ve cumaları ilâveten sabah 7 vapurunun treni içme membalarına kadar gider gelirler.

Nafia Vekâletinden:

19 ve 22 Ağustos 933 tarihlerinde saat 15 de icra edilecek olan beşer bin metre mik'ap balâst münakasaları ilânı abare kadar tehir edilmiştir. (4123)

DOKTOR

Hafız Cemal

Dahili hastalıkları mütahassısı
Divanvolu N. 118 Telefon: 22398

Afyon Vilâyetinden:

Afyon — Sandıklı yolunun 0 + 000 — 63 + 000 kilometreleri arasında muhtelif açıklıklarda "11181,, lira bedeli keşifli serkiz adet köprüünün beton arme olarak inşaları 13/Ağustos/933 tarihinden itibaren 6/Eylül/933 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15,50 de kat'i ihalesi icra kılınmak üzere kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. Taliplerin sekiz metre veya daha fazla açıklıkta ve Beton arme köprü yaptıklarına dair vesika ibraz etmeleri ve bu kabil işlerde bulunmuş bir fen memuru istihdam edeceklerine dair teminat vermeleri meşruttur. Keşifnameyi görmek ve izahat almak isteyen taliplerin encümeni Vilâyet ve Nafia Başmühendisliğine müracaat etmeleri ilân olunur. (4190)

Istanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden

Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiyatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim çuvalda **Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.**

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin tamamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâtan istifade ederler.

Adres: İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40 - 30 Telgraf
adresi: İstanbul, Şeker Telefon No. 24470.